516328

ఆంధ్రపత్రిక.

బెంగాలులో మళ్లీ క్షామం?
—2-వ పేజీ

నాగార్జున శిల్పపీఠం
—2-వ పేజీ

The Andhra Patrika, Madras. | Regd. No. 1118. | Vol 32. | FRIDAY. 7th September, 1945. | No. 133. | వెల ఒకఅణా. | Founder : K. Nageswara Rao.

తిరిగి వచ్చినతర్వాత ప్రధాన నాయకులతో వేవెల్ చర్చలు?

రాష్ట్రీయ ఎన్నికలకు ప్రాధాన్యం

లండన్, సెప్టెంబరు 5: వైస్రాయి ... ఈ వారం లో ఇంకోసారి బ్రిటిషు మంత్రులను కలుసుకుంటారని తెలుస్తున్నది.

సంప్రతింపులు ముగిసినట్టు చేరాయన్నీ, వైస్రాయి వచ్చేవారం చివరలో ఇక్కడనుంచి వెళ్లిపోవచ్చుననీ కూడా తెలుస్తున్నది.

మంత్రివర్గసంఘ సమావేశం

భారతదేశం విషయమై సమాలోచించేందుకు మంత్రివర్గసంఘ సమావేశం జరిగినదని యునైటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరి వ్రాశాడు. ఈ సమావేశంలో ఎవరెవరు పాల్గొన్నారో అధికారరీత్యా వెల్లడికాలేదు. బహుశా అట్లీ, పెథిక్ లారెన్స్, స్టాన్సేట్, ఆర్థర్ హెండర్సన్, స్టాఫర్డ్ క్రిప్సు, మిస్టెర్ ఎలెన్ విల్కిన్సన్, లార్డు వేవెల్ పాల్గొనిఉంటారనుకోవచ్చు.

వైస్రాయి తెలిపిన దానినిబట్టి భారతదేశ పరిస్థితిని సమాలోచనచేయడం పూర్తి అయింది. సంప్రతింపులలో మొదటిభాగం ముగిసింది. ఇకమీదట మంత్రులు, రాజు ప్రసంగంలో సూచించిన రీతిగా స్వాతంత్ర్య మైనంత త్వరలో స్వపరిపాలన ఏర్పరచడానికి ఏమిచేయాలన్న విషయమై ఆలోచిస్తారు.

రాష్ట్రీయ ఎన్నికలు

వైస్రాయ్ భారతదేశం తిరిగి వెళ్లగానే రాష్ట్రీయ ఎన్నికల విషయమై శ్రద్ధ వహిస్తాడనుకోవచ్చు. భారతదేశ రాజ్యాంగ నిర్మాణసంఘం అయిన ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తును ఏర్పాటుచేసేందుకు ఎన్నికలు అవసరమని ఆయన అభిప్రాయం.

పాకిస్థాన్ సమస్య

ఎన్నికల సందర్భంలో పాకిస్థాన్ సమస్య చాలా ప్రధానమైనదని సామాన్యంగా అందరూ అంగీకరిస్తున్న విషయమే. ప్రభుత్వంమటుకు ఒక నిశ్చయానికి రాలేదు. పాకిస్థాన్ విషయమై స్టాఫర్డ్ క్రిప్సు ప్రత్యేకం శ్రద్ధ వహిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

మొత్తంమీద ఈ వారంలో భారత రాజ్యాంగ సమస్య విషయమై నిర్ణయాలు జరుగుతాయి. వైస్రాయ్ ఆఖరిసారి, ప్రధానినీ, విదేశాంగమంత్రి బెవిన్‌నీ కలుసుకుని వచ్చేవారం చివరలో భారతదేశం వెళ్లిపోతాడు.

ప్రధాన నాయకులతో సంప్రతింపులు

వేవెల్ న్యూఢిల్లీ వెళ్లిన తర్వాత మరొక సమావేశం జరుపుతాడో లేదో తెలియదు. కొన్ని ప్రధాన నాయకులను ఆహ్వానించి సంప్రతించవచ్చునని అభిజ్ఞ వర్గాలలో భావిస్తున్నారు. అట్లా జరిగేటట్లయితే, మహాత్మాగాంధీ, మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్, పండిత నెహ్రూ, జనాబ్ జిన్నా గార్లకు తప్పకుండా ఆహ్వానాలు వస్తాయి. డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ ముఖర్జీకి కూడా ఆహ్వానం అందవచ్చునని కొందరంటున్నారు.

ప్రజా పరిషత్తు ఏర్పడిన తర్వాత లండన్‌లో చిన్న రౌండ్ టేబుల్ కాన్ఫరెన్సు జరుగుతుందన్న దానిని ఎవరూ కొట్టివేయడం లేదు.

ఈలోగా పెథిక్ లారెన్సు, భారతదేశం తరఫున రాయబారం వస్తున్న పార్లమెంటు సభ్యులను ఈవారం చివరలోగానీ, వచ్చేవారం మొదటిలోగానీ కలుసుకుంటాడు.

అనధికార రౌండ్‌టేబుల్ కాన్ఫరెన్సే మొదటిఅడుగు

భారతదేశానికి సంబంధించిన అనేక సమస్యల పరిష్కారానికి అనధికార రౌండ్ టేబుల్ కాన్ఫరెన్సు ఏర్పాటుచేయడమే మొదటిఅడుగు అని, వేవెల్ సంప్రతింపుల వైఖరిని గమనిస్తున్న ఒక బ్రిటిష్ ఉద్యోగి అన్నట్లు అమెరికా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ఫోబీ దాయాబాలా వ్రాశాడు.

ఆ రౌండ్ టేబుల్ కాన్ఫరెన్సులో, ఎన్నికలు అయినతర్వాత, 11 రాష్ట్రాల ప్రధానమంత్రులూ, అన్ని రాజకీయ, ఆర్థికపక్షాల ప్రతినిధులూ పాల్గొనాలని ఆ ఉద్యోగి అన్నాడు. ఆ కాన్ఫరెన్సు నిత్యం జాతీయసమస్యలను చర్చిస్తూండాలి. ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తుకు అదిమొదటి అడుగు అవుతుందని ఆఉద్యోగిఅన్నాడు.

రెండుముఖ్యాంశాలు

ఇదిట్లాఉండగా భారతీయ నిపుణులు ఒకటి చెపుతున్నారు. ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తు విషయంలో బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం ఉద్దేశం ఎట్లాఉన్నప్పటికీ రెండు ముఖ్యాంశాలున్నాయి. ఒకటి- సంయుక్త నియోజకవర్గాలుండాలిగాని, ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లుండరాదు. రెండు- ఆస్తిప్రసక్తి లేకుండా అందరికీ ఓటుచేసే హక్కుండాలి. ఆస్తిప్రసక్తివలన బ్రిటిష్‌యిండియాలోని 29 కోట్ల 20 లక్షల ప్రజలలో 3 కోట్లమందే ఓటు చేయగలుగుతున్నారు.

సింగపూర్‌లో మిత్రసేనలప్రవేశం

శరణాగతిపత్రంపై ఉభయప్రతినిధుల సంతకాలు

రేడియో చెక్కుచెదరకుండా వశపడింది: పెట్రోల్ కర్మాగారాల విధ్వంసం

లండన్, సెప్టెంబరు 5:

బ్రిటిష్‌సేనలు, భారతసేనలు కలిసి సింగపూరులో ఈ ఉదయం దిగినవని సింగపూర్ రేడియో ప్రకటించింది. పంజాబు రెజిమెంటుకు చెందిన ప్రథమపటాలం ముందు దిగిందని అమెరికన్ అసోసియేటెడ్‌ప్రెస్ విలేఖరివార్త.

లొంగుబాటుషరతులకు భిన్నంగా జపానువారు పోర్ట్‌డిక్సన్‌లోని పెట్రోల్‌గిడ్డంగులను తగలబెట్టారనికూడా ఇదే విలేఖరి తెలియజేస్తున్నాడు.

సింగపూర్ రేడియోస్టేషన్ను చెక్కుచెదరకుండా మిత్రసేనలు వశపరుచుకున్నవి. బ్రహ్మాండమైన నౌకాదళంలో ప్రయాణంచేసి, బ్రిటిష్, భారతసేనలు సింగపూరులోదిగి పునరాక్రమణ ప్రారంభించినవి.

సింగపూర్ దీవిలోని ప్రధాననౌకాశ్రయాలలో ఒకటైన కాలాంగ్‌కూడా భద్రంగా మిత్రసేనల చేజిక్కింది.

బ్రిటిష్ భారతసేనలు విమానాశ్రయంలో దిగగానే, జపాను ఆయుధపరికరాల గిడ్డంగి ప్రధానాధికారి మేజర్ జనరల్ మాకాజిమా కారులోవచ్చి వారిని కలుసుకున్నాడు.

సింగపూరు లొంగుబాటుపత్రంపై సంతకాలు "ససెక్స్" అనే బ్రిటిష్ క్రూయిజరులో జరిగినవి. జపానువారు అమలుపరచిన శాసనాలన్నిటినీ మిత్రఅధికారులు రద్దుచేశారు. కర్‌ఫ్యూ ఉత్తర్వులు జారీఅయినవి.

సింగపూరులో వున్న జపానువారందరు ఫుట్‌బాల్ ఆట స్థలంలో చేరవలసిందని ఉత్తర్వుచేశారు, కౌనింగ్ రేవులో పౌరులెవరూ ప్రవేశించరాదని మిత్రఅధికారులు ఆజ్ఞాపించారు.

లొంగుబాటు పత్రాలపై మౌంట్ బాటెన్ తరఫున లెఫ్టినెంట్ సర్ ఫిలిప్ క్రిస్టిసన్ సంతకం చేశాడు. సింగపూర్‌ను జపానువారు 1942 ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీన ఆక్రమించారు. తీవ్ర ప్రతిఘటనానంతరం లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఆర్థర్ పర్సివల్ ఆనాడు శత్రువుకు లొంగిపోవలసివచ్చింది.

సింగపూరులోని ప్రజలందరు తమకు జపానువారు ఇచ్చిన రేషన్ కార్డులను, పర్మిట్లను, రిజిస్ట్రేషన్ దస్తావేజులను పదిలంగా వుంచవలసిందని మిత్ర అధికారులు కోరారు.

అవసరమైతే జపానువారితో యుద్ధం చేయడానికి సిద్ధపడే మిత్రసేనలు సింగపూర్‌లో దిగినవి.

ఇటగాకి ఏడుపు

బ్రిటిష్ యుద్ధ ఓడ "ససెక్స్"లో లొంగుబాటు పత్రంపై సంతకాల తంతుకు పూర్వం ఎనిమిదిన్నర గంటల సేపు చర్చ జరిగింది. సింగపూర్‌లో జపాన్ నౌకా సేనాధిపతిగా వున్న జనరల్ ఇటగాకీ, అడ్మిరల్ ఫుకుడోమ్ ఉభయులూ సంతకాలు పెట్టవచ్చేసరికి 'భోరున' ఏడిచారని రాయిటర్ ప్రత్యేక విలేఖరి అలాన్ హంఫ్రీస్ వ్రాస్తున్నాడు. మిత్రరాజ్యాల తరఫున రియర్ అడ్మిరల్ స్వింటాన్ హాలెండు, లెఫ్టినెంట్ జనరల్ క్రిస్టిసన్ ఉభయులూ సంతకాలు చేశారు.

సంతకాలు పెట్టవలసిందని అడగగానే జనరల్ ఇటగాకీ, పళ్లు మిటకరించి, పెదిమలు బిగబట్టి, "సంతకం ఎటువైపునుంచి కుడివైపుకు చేయవచ్చా ?" అని ప్రశ్నించాడు.

జపానువారు ఎడంనుంచి కుడివైపుకు వ్రాస్తారు. అందుకే సంతకం మొత్తం ఆరం గుళాల బారు వచ్చింది. అడ్మిరల్ ఫుకుడోమ్ వేగంగానే సంతకం పూర్తిచేశాడు. జపాను సేనానులవద్ద ప్రభుత్వసీళ్లు లేనందున సంతకాల సమయంలో చిన్న చిక్కు ఏర్పడింది. పత్రం చివర ప్రత్యేకంగా ఒక గుర్తుపెట్టి ఈ చిక్కును తప్పించారు. పైన చెప్పిన ఇద్దరూ గాక ఇంకో ఏడుగురు బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల సమక్షంలో సంతకాలు జరిగినవి.

సింగపూర్ ఖైదీల శిబిరాలలో 15000 మంది భారతీయ ఖైదీలు వున్నారు. మిత్రసేనలు 1942 లో జారిపోయినప్పుడు 52,000 మంది భారతీయులు వుండేవారు.

జపానువారిని యెక్కడ ఖైదీలుగా వుంచడమనే ప్రశ్న వచ్చింది. జహోర్ ప్రాంతానికి తీసుకు పోదామనుకున్నారు. ఇంతలో తమకు నివాసస్థానాలను నిర్మించుకుంటున్నామని ఇటగాకీ అన్నాడు.

రాష్ట్రకార్యవర్గసభ: సెప్టెంబరు 17

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 5: ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘం సెప్టెంబరు 17 మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు మద్రాస్ మహాజనసభహాలులో సమావేశమగునని అధ్యక్షుడు టంగుటూరు ప్రకాశంగారు తెలుపుతున్నారు.

రంగూనుకు జపాను సేనానుల రాక

రంగూను, సెప్టెంబరు 5: లెఫ్టినెంట్ జనరలు నోమూరా అధ్వర్యం కింద జపాన్ సేనానులు కొందరు ఇక్కడికి వచ్చి, ప్రభుత్వభవనంలో ఒక సమావేశానికి హాజరైనారని అసోసియేటెడ్ ప్రెసు ప్రత్యేక విలేఖరి శివశంకరం వ్రాస్తున్నాడు.

ఈ జపాన్ సేనానులు రంగూనులో కొన్ని రోజుల పాటు వుంటారు. వీరితో చాలా మంది దుబాషులు, గుమాస్తాలు కూడా వున్నారట.

"ఏటంబాంబు పడకపూర్వమే జపాను దాదాపు ఓడిపోయింది"

జపాను పతన హేతువులు:

పార్లమెంటులో ప్రధాని హిగాషికునీ ప్రసంగం

లండన్, సెప్టెంబరు 5: పార్లమెంటులో ప్రధాని హిగాషీకునీ, ఏ పరిస్థితులలో జపాను లొంగిపోయిందీ తెలియజేస్తు ఈ విధంగా ప్రసంగించాడని జపాను న్యూస్ ఏజెన్సీ తెలుపుతున్నది:

"హిరోషిమాపై ఏటంబాంబు పడకపూర్వమే, మిత్రి విమానదాడుల ఫలితంగానూ, సముద్రమార్గాల దిగ్బంధంవల్లా, జపాను ఇంచుమించు ఓడిపోయింది. జపాన్ సేనలను గ్వాడాల్ కెనాల్‌నుంచి ఉపసంహరించుకోవలసిన పరిస్థితి ఎప్పుడు ఏర్పడిందో, అప్పటినుంచే, యుద్ధగమనం మిత్రరాజ్యాలకు అనుకూలంగా పరిణమించింది. ఈ సంవత్సరం వసంత ఋతువులో అధిగమించడాని వీల్లేని ప్రతిబంధకాలు ఏర్పడినవి. దేశంలో యుద్ధంవల్ల అందరూ విసిగి వేసారి, అలసిపోయినట్లు చిహ్నాలు స్పష్టంగా కనిపించసాగినవి ... ఉత్పత్తి క్షీణించి పోయింది. దాన్ని పునరుద్ధరించడానికి వీలులేక పోయింది. ముఖ్యంగా ఉక్కు ఉత్పత్తి యుద్ధానికి పూర్వం వున్న దానిలో నాల్గోవంతుకు పడిపోయింది. పెట్రోలు బాగా తగ్గింది. వీటన్నిటివల్లా యుద్ధం సాగించడానికి ప్రాతికూల్యం ఏర్పడింది......... ఓకినావా దీవిని కోల్పోవడంతో, మిత్ర విమాన బలాల విజృంభణ ఎక్కువైంది. చైనాలో రహదారి సౌకర్యాలు ప్రమాద స్థితిలో పడిపోయినవి. మన విమాన నౌకాబలాలు విపరీతంగా నష్టపడసాగినవి. భూతలదళాలు ప్రతిఘటించే ప్రయోజనం లేకపోయింది. మిత్రవిమాన దాడుల ఫలితంగా 2,500,000 ఇళ్లు దగ్ధమైపోయినవి. దాదాపు ఒక కోటిమంది జపాను ప్రజలు యుద్ధంవల్ల బాధపడ్డారు. దేశంలో 25 లక్షల ఇళ్లు బుగ్గిపాలైన అయిపోయినవి.

విశాల ప్రాచ్య ఆసియాలోని వివిధ రంగాలకు చెందిన సేనలను స్వదేశానికి చేర్చడమనేది అతిజటిలమైన సమస్యగా నున్నది. ఇది కొనసాగడానికి చాలాకాలం పట్టవచ్చు. త్వరలో సుసంపన్నంగా యుద్ధపూర్వ పరిస్థితులలో పడతామని అనిస్తే పొరబాటుపడుతున్నట్లే చెప్పవలసి వుంటుంది. దగ్ధమైపోయిన ఇళ్లను తిరిగి నిర్మించడంకూడా పెద్ద సమస్యే.

ప్రభుత్వ యత్నాలు ఫలించకపోయినా ప్రజలు తమమనోనిశ్చయాన్ని సంకల్పాన్ని విడనాడినా, బ్రహ్మాండమైన ఇన్‌ఫ్లేషన్ ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది, నిరుద్యోగ సమస్యను కూడా బహు నిపుణతతో పరిష్కరించవలసి వుంటుంది."

విశాఖ కలెక్టర్: సిండికేట్‌సభ్యత్వం

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 3: గుంటూరు కలెక్టరు టి. భాస్కరరావునాయుడుగారి స్థానే విశాఖ కలెక్టరు యస్. శేషగిరి రెడ్డిగారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ సిండికేట్ లోను, ఆర్థిక సంఘంలోను సభ్యుడుగా గవర్నరుచేత నియమితులైనారు.

కమ్యూనిస్టు నాయకులతో చాంగ్‌కైషేక్ సంభాషణలు

ఇంకా రెండువారాలపాటు జరిగేసూచన

చుంగ్ కింగ్, సెప్టెంబరు 5: జనరలిస్సిమో చాంగ్ కైషేక్, జనరల్ మావో త్సే టుంగ్ మూ పరస్పరాభిప్రాయాలు తెలుసుకోవడం పూర్తి అయిందనీ, ప్రత్యేక సమస్యలమీద సవివరంగా చర్చలు జరుగుతున్నాయనిన్నీ చైనావార్తా సంస్థ నేడు ప్రకటించినది.

జనరలిస్సిమో, జనరల్ మావో త్సే టుంగ్‌ను నిన్న తిరిగి సమావేశమైనారు.

నాయకులిద్దరు ఒక తాత్కాలిక సమాధానానికి వచ్చారు అన్న వార్త సత్యమూ అసత్యమూ అని చైనావార్తా మంత్రియైన డా॥ పి. కే. వూను నేడు ప్రశ్నింపగా అతడు సమాధాన మివ్వలేదు. ఈ వార్త అకాలంగా వచ్చింది అని మాత్రము అతడు అన్నాడు. ఈ వాక్యానికి వివరంగా అర్థం చెప్పమని అడుగగా, నాయకులిద్దరు ఈ విషయాన్ని గోప్యంగా ఉంచదలచారనీ తాను మాట్లాడితే పరిస్థితులు మరింత చిక్కుపడవచ్చుననీ డా॥ వూ అన్నాడు.

డాక్టర్ వూ ఇంకా ఇలా చెప్పాడు: "సంభాషణ లింకా జరుగుతూనే ఉన్నై; ఇంతవరకు రెండుసార్లు సుదీర్ఘ సమావేశాలు జరిగినై. సంభాషణ లింకా రెండు వారాలపాటు జరుగవచ్చునని నా వ్యక్తిగతాభిప్రాయము." నాన్‌కింగ్‌లో జరుగనున్న లొంగుబాటు ఉత్సవంలో పాల్గొనడానికి అమెరికా, బ్రిటన్, రష్యా, ఫ్రాంస్, ఆస్ట్రేలియా, కనడా, నెదర్లాండ్సు ప్రతినిధులను జనరలిస్సిమో ఆహ్వానించాడని డా॥ వూ తెలియజేశాడు.

డా॥ పి. ఎచ్. చాంగ్ ఇలా అన్నాడు: "రాజ్యాంగ నిర్మిత ప్రభుత్వాన్ని త్వరలో స్థాపించవలెనని ప్రజలు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వమూ కూడా వాంఛిస్తున్నారు.

నాకు తెలిసినంతవరకు ప్రభుత్వము నేషనల్ అసెంబ్లీని వాయిదా వేయ గోరటం లేదు. బహుశః చుంగ్‌కింగ్‌లోనే నేషనల్ అసెంబ్లీ సమావేశము కావచ్చును. 1946 వ సంవత్సరము ప్రవేశించక మునుపే ప్రభుత్వముయొక్క పరిపాలక శాఖను నాంకింగ్‌కు బదిలీ చేద్దామని అనుకుంటున్నారు."

సార్వజనిక నియోజనాధికారము

రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు కోరెదరు

శ్రీనగరు, సెప్టెంబర్ 5: రాబోవు ఎన్నికలలో, పరిమితమగు నియోజనాధికారమునకు సంబంధించిన సమస్యను గూర్చియు, ముఖ్యముగా కేంద్రశాసన సభ్యుల నెన్నుకొనుటలో సంకుచితము చేయబడిన నియోజనాధికారమును గూర్చియు పూనా కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ వారు చర్చించెదరని తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసువారు, వయస్సువచ్చినవారందరికే వోటింగు అధికారము, లేదా దానికి దగ్గరగానుండు యేదేని ఒకపద్ధతిని కోరెదరని కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షునితోను, వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు అసఫాలీగారితోను సంభాషించుటవల్ల తెలియవచ్చెను. నియోజనాధికారముయొక్క వ్యాప్తిని విస్తరింపజేయ ప్రభుత్వమువారంగీకరించి, తదనుగుణముగా క్రొత్త వోటర్ల పట్టికలను తయారుచేయునెడల స్వల్పకాలము ఎన్నికలను వాయిదా వేయుటకు కాంగ్రెసువారు అభ్యంతరము చెప్పరు.

క్రొత్తగా నెన్నుకొనబడిన శాసన సభలు భారతదేశ భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన ప్రధాన సమస్యల ననేకమును నిర్ణయింపవలసిన సమయమున వోటర్లు కాదగిన అనేక లక్షలమందిని పరిగణింపకుండుట కేవలము అన్యాయమని కాంగ్రెస్ నాయకులు వాదించుచున్నారు. ప్రజాసత్తాక ప్రభుత్వసూత్రముల ననుసరించి వీరు దేశము నెదుర్కొనుచున్న ముఖ్య జాతీయ సమస్యలపై అభిప్రాయము వెలిబుచ్చు హక్కు కలిగియున్నారని చెప్పుచున్నారు. ఇట్టివారందరికి ఓటింగు అధికారము చేకూర్చవలెనని ఒక్క కాంగ్రెసువారు మాత్రము 25 సంవత్సరములకు పైగా ఒత్తిడి చేయుచున్నారని అనుచున్నారు.

కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ కాంగ్రెసువారి ఎన్నికల విజ్ఞప్తిని తయారుచేసి అ. భా. కాం. కమిటీ యెదుట నుంచెదరని గూడ తెలియుచున్నది. స్వయం నిర్ణయాధికార సమస్య విషయమై మహమ్మదీయుల అనుమానములను తొలగించుటకు సర్వ ప్రయత్నములు గావింపబడును. (అ. ప్రె.)

సతారాలో నెహ్రూ పర్యటనం

స్థితిగతులను స్వయంగా తెలుసుకునే ఉద్దేశం

("ఆంధ్రపత్రిక" ప్రత్యేక విలేఖరి)

పూనా, సెప్టెంబరు 6: పండిత జవాహరిలాల్ నెహ్రూ వర్కింగుకమిటీ సమావేశానికి ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు ఆయనను సతారాజిల్లా తీసుకువెళ్లడానికి స్థానిక కాంగ్రెస్‌వాదులు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఇందువల్ల నెహ్రూ సతారాజిల్లాలోని పరిస్థితులను స్వయంగా చూసి తెలుసుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. నెహ్రూ రెండు రోజులు జిల్లాఅంతటా సంచారంచేసి, గ్రామస్థులను కలుసుకుని అమాయకులైన గ్రామస్థులనుపోలీసువారు పెట్టినబాధలు తెలుసుకుంటాడు.

ఇప్పుడు అనుకుంటున్నదాన్నిబట్టి నెహ్రూ 16-వ తేదీ పూనా సతారా వెళ్లి 17 సాయంత్రం తిరిగివస్తాడని తెలుస్తోంది.

సతారా రహస్యోద్యమ నాయకుని అరెస్టు

పూనా, సెప్టెంబరు 5: సతారాజిల్లా కరడ్ తాలూకాలో రహస్యంగా రాజకీయ కార్యకలాపములు సాగించువారికి 'సర్వసేనాధిపతి' యని చెప్పబడుచున్న కేశవగోంకర్ వైద్యా అనే లక్ష్మణరావు కిల్లక్కీ సోమవారమునాడు పోలీసులచే అరెస్టు గావింపబడెను. ఈతడు 1942 సం॥ము నుండి తప్పించుకొని తిరుగుచుండెను. ఈతని అరెస్టుకు తోడ్పడినవారికి 3 వేల రూపాయల బహుమానము ప్రకటింపబడియుండెను. లక్ష్మణరావ్ కిల కరిణి,కరడ్ తాలూకా హింగోల్ గ్రామములో ఒక యింటిలో దాగుకొనియుండగా ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు ఆ యింటిని ముట్టడించి, ఆతని అరెస్టు చేసెనని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బ్రిటిష్ నావికుల ఖాళీ

టోకియో, సెప్టెంబరు 5: వారంరోజు లక్రితం అమెరికన్ సేనలతో యోకోసుకొ వద్ద దిగిన బ్రిటిషునావికులు ఈరోజు తమ తమ ఓడలకు ఖాళీచేసి వెళ్లుతున్నారని రాయటర్ ప్రత్యేకవిలేఖరి వ్రాస్తున్నాడు. టోకియోప్రాంతమంతా పూర్తిగా అమెరికనుల ఆక్రమణకిందనే వుంటుంది. టోకియో అఖాతంలోవున్న బ్రిటిష్ నౌకలను ఇక యుద్ధఖైదీలమార్పుకు ఉపయోగిస్తారు.

20 ఏళ్లపాటు?

జపానును మిత్రసేనలు 20 సంవత్సరాల పాటు ఆక్రమించవచ్చునని వాషింగ్టన్ నుంచి వచ్చిన ఒకవార్త తెలుపుచున్నది.

జపాన్ ప్రతిఘటన

రంగూన్, సెప్టెంబరు 5: బర్మాలో చెదురుగా అక్కడక్కడ జపానువారు ప్రతిఘటన సాగిస్తూనేవున్నారు. ముఖ్యంగా టౌంగూకు ఉత్తరంగా ఈ ప్రతిఘటన సాగుతున్నది. జపాను లొంగిపోయిందనే వర్తమానాన్ని కరపత్రాల ద్వారా ఆ శత్రుసేనలకు మిత్ర అధికార్లు అందజేస్తున్నారు. లొంగిపోవలసిందని కోరగానే జపాను సైనికులు మిత్రసైనికులపై తుపాకులు కాల్చారని తెలుస్తున్నది. అక్కడక్కడవున్న జపానువారికి లొంగుబాటు కబురు అందజేయడం కష్టసాధ్యంగా పరిణమించింది.

ప్రకటన

సర్వారావుపేటలో మా ఆంధ్ర పత్రిక, సచిత్రవార, భారతి పత్రికలను వారి స్వంత బాధ్యతపై అమ్ముటకు శ్రీ కె.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి శ్రీ సి. శ్రీరామ మూర్తిగారి స్థానే మా న్యూస్ ఏజంటుగా 6-9-1945 నుండి నియమించినారు.

మేనేజరు.

గంటల పంచాంగం

పార్థివ సం॥ భాద్రపద శు॥ ప్రథమ 1945 సం॥ సెప్టెంబరు 7 శుక్రవారం
తి॥ ప్ర॥ రా 8-4 పూర్వ ఉ 7-43 వర్జ్యం ప 3-30 ను 5-13 వ.

శు॥ ద్వితీయ సెప్టెంబరు 8 శనివారం
తి॥ ద్వి రా 9-28 ఉత్త ప 9-35 వర్జ్యం సా 6-45 ను 8-30 వ.

ఆంధ్రపత్రిక

పార్థివ సం॥ భాద్రపద శు॥ ప్రథమ
శుక్రవారము

రైళ్లు

యుద్ధావసరములనుబట్టి ప్రజా వసరములకు కలిగిన అవరోధము లనేకము సంగ్రామ సమాప్తితో అంతరించిపోవునని తలచుట స్వాభావికము. యుద్ధము నిలిచిన మరునాడే బ్రహ్మాండమైన ఈ మార్పు జరుగక పోవచ్చును, కాని ఆనాటినుండి అత్యంతవేగముతో ఈకార్యమును నిర్వహింపవలసి యున్నది.

అలా జరుగవలసిన వాటిలో అన్ని రకముల ప్రయాణ సౌకర్యములను యథాస్థితికి తెచ్చుట అత్యావసరమైనది. గడచిన మూడేండ్లుగా రైలుప్రయాణముగాని, బస్సుప్రయాణముగాని ఎంత కష్టభూయిష్ఠమైనదో వేరుగ చెప్ప నవసరము లేదు. పల్లెలలోనేమి, పట్టణములలోనేమి అది ప్రతి వ్యక్తికి నిత్యానుభవములో నున్నది. ప్రయాణమన్న బెదురుపుట్టినది. మోటారు బస్సుకుగాని రైలుకుగాని టిక్కెట్టు దొరకుట ఒకఎత్తు అది దొరికిన పిమ్మట వాటిలో ఎక్కగలుగుట మరొక ఎత్తు. బృహస్పతిబుద్ధి, భీమునిబలము ఈ రెంటితోపాటు, నల్లబజారులో ఖర్చుపెట్టగల డబ్బు ఉన్నగాని, ప్రయాణమనునది ఒక పట్టున సాధ్యముకాదు. అత్యవసరమైతేనే ప్రయాణం చెయ్యండి అన్న రైల్వేవారి ప్రచార హెచ్చరికలతో ప్రసక్తి లేకనే ప్రజలలో ప్రయాణ ఇచ్ఛ తగ్గిపోయినది.

జపాను యుద్ధ విజయానంతరము, యుద్ధ రవాణాసభ్యుడు, సర్ ఆర్థర్ గ్రిఫిత్సుగారు మాట్లాడుచూ రైలు ప్రయాణావకాశములు, సదుపాయములు ఎక్కువ చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగునని, అలా చేయవలసినదిగా ప్రజలు కోరుట న్యాయమేనని చెప్పిరి. ఇంతవరకు కలిగిన ఇబ్బందులను ప్రజలు అత్యంత ఓర్పుతో భరించినందుకు వారిని పొగడిరి.

ప్రయాణీకులకు సౌకర్యములను ఎక్కువచేసి, ప్రయాణమును సౌఖ్యప్రదమొనర్చుటన్న ముఖ్యముగా ప్రయాణావకాశములు ఎక్కువచేయుట తప్పక జరుగవలసియున్నది. దీనికి ఈ మధ్య నిలిపివేసిన రైళ్లను పునరుద్ధరణ చేయుట అత్యవసరము. ఈ విషయమును గుర్తించి ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేవారు ఇదివరలో నిలిపివేసిన రెండు ప్యాసెంజరు రైళ్లను తిరిగి వచ్చేనెల మొదటి తేదీనుండి నడుప నిశ్చయించియుండవచ్చును. అందుకు వారిని అభినందింప వలయును.

కాని ఇదే విధముగ ఎమ్.ఎస్.ఎమ్. రైల్వేవారు ఏందుకు నిర్ణయించలేదో తెలియదు. నిజమునకు, తూర్పుకోస్తా మార్గమున ఈ అవసరము ఏమాత్రమును తక్కువ కాదు. మీదుమిక్కిలి అవసరమనికూడ చెప్పవలసి యున్నది. సాధారణ పరిస్థితులలందే ఈ ప్రాంతమున దక్షిణ ప్రాంతముకన్న తక్కువ సంఖ్య రైళ్లు నడుచుచుండెడివి. యుద్ధ ఒత్తిడి వల్ల ఈ రైళ్లలో సామాన్య ప్రజకు ప్రవేశము తగ్గినది. జిల్లాలలో అనేక స్థానిక రైలుబండ్లు నిలిపివేయబడినవి. ఈ పరిస్థితిని గమనించి రైల్వేబోర్డువారు మదరాసునుండి ఆంధ్రజిల్లాలకు పోవు రైళ్లసంఖ్యను స్థానికముగా నడచు రైళ్ల సంఖ్యను కూడ అక్టోబరు నుండి ఎక్కువ చేయవలెనని కోరుచున్నాము.

దీనితోపాటు రైళ్లు బయలు దేరువేళ కూడ మార్చవలసి యున్నది. ముఖ్యమైన రైళ్లు దాదాపు అన్నీ అన్నిచోట్ల ఎటూకాని అసౌకర్య సమయములో బయలుదేరుచున్నవి. దీనికితోడుగ క్రొత్తటైము మూలమున ఇబ్బంది మరీ ఎక్కువవుచున్నది. ప్రయాణములను తగ్గించు ఉద్దేశముతో బయలుదేరు వేళను ఈ విధముగ నిర్ణయించిరేమో తెలియదు. యుద్ధము అయిపోయినది కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు సూర్యోదయ అస్తమయములనుబట్టి పూర్వకాలమునే అనుసరించెదరనీ, దానితోపాటు రైళ్లు బయలుదేరుకాలము కూడ పూర్వవిధముగా సవరింపబడునని ఆశించుచున్నాము.

యుద్ధానంతర రైల్వే నిర్మాణ కార్యక్రమము ఏవిధముగ నుండునో తెలియదు. అనేకప్రాంతములలో నూతన మార్గములను నిర్మించవలసియున్నది. భారతఆర్థిక వ్యవస్థకు వెన్నెముక యయిన గ్రామ సీమలు ఆర్థికముగ అభివృద్ధి చెందవలెనన్న దేశములో రవాణాసౌకర్యములు ఎక్కువ కావలెనని పండితులైనవా రందరూ అంగీకరించి యుండిరి. ఆర్థికాభివృద్ధికే గాక విజ్ఞానాభివృద్ధికీ ప్రజలలో ఏకీభావ మేర్పడుటకు కూడ రాకపోకల సౌకర్యములు ఎక్కువవుట అవసరము. రాయలసీమ, ఉత్తర జిల్లాలవారికి ప్రస్తుతముగల దూరభావము, ఎక్కువ రాకపోకలు లేకపోవుటయే కారణము. ఈ భావముతోనే ఆంధ్రులు చిరకాలముగ ఒంగోలు, కడప, చిత్తూరు కోలారు జిల్లాలను కలుపుటకుగాను, ఒంగోలునుండి, కనిగిరి, బద్వేలు, కడప, రాయచోటి మదనపల్లి శ్రీనివాసపురములమీదుగ కొత్తరైలు మార్గము నిర్మించి మైసూరు సంస్థానమునకు కలుపవలెనని కోరుచున్నారు. గత సంవత్సరము ఒంగోలులో బహిరంగసభలో దానిని గురించి తీర్మానము బలపరుపబడినది. అదే కాలములో, కడపనుండి సంద్యాలకు, బెంగుళూరుకు కొత్త మార్గములు నిర్మింపవలెనని యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగురించి, ఆలోచించిన కడపజిల్లా అధికారుల సమావేశములో సూచన చేయబడినది. ఈ రెండుమార్గముల నిర్మాణమును రైల్వేవారు తమ భవిష్యత్ కార్యక్రమములో చేర్చవలసని కోరుచున్నాము. ఆంధ్రసంస్థలు కూడా అవసరమైనంత ఆందోళన చేయవలసినది.

బ్రిటిష్ - ఇండియన్ జాయింటు వ్యాపారం

కొత్త ఏర్పాట్లు చేసికోబడినవి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 6: మోటారు కార్లు, విమానాలు, రేడియో సెట్టులు, తదితరములైన సామగ్రులు ఇండియాలో తయారుచేయుటకై ఇంగ్లాండులోని బ్రిటిషు కంపెనీలు ఇండియాలోని భారతీయ వ్యాపారపు కంపెనీలకు సహాయం చేస్తారు. పెట్టుబడి ద్రవ్యంకూడా యిస్తారు. అదేవిధంగా తమకు పెట్టుబడి పెట్టే తోడ్పడిన బ్రిటిషు వ్యాపార సంస్థలతో ఇకపై భారతీయ వ్యాపార సంస్థలు జాయింటుగా చేరి, ఇంగ్లాండులో వారు చేసే వ్యాపారానికి తోడ్పడగలవు. యీ విధంగా కొన్ని బ్రిటిషు వ్యాపార సంస్థలున్నూ కొన్ని యిండియన్ వ్యాపార సంస్థలున్నూ చేరి ఇకముందు జాయింటు వ్యాపారం చేయుటకు ఏర్పాట్లు చేసి కొన్న వని తెలియుచున్నవి.

ముస్లింలీగు ఎన్నికల ప్రచారం

లాహోర్, సెప్టెంబరు 5: ముస్లింలీగు ప్రధాన కార్యదర్శి నవాబ్జాదా లియాకత్ ఆలీఖాన్, లీగు కార్యాచరణ సంఘాధ్యక్షుడు నవాబ్ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ ఖాన్, లీగు వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యుడు చౌదరీ ఖాలీకుజ్జమాన్ ఇవ్వాళ పొద్దున ఈ పూరుమీదుగా కరాచీ వెళ్ళారు. అక్కడ లీగు జనాబ్ జిన్నాను కలుసుకుంటారు. వీరిని చూడడానికి పంజాబు ముస్లింలీగర్లూ, విద్యార్థులూ చాలమంది స్టేషన్కు వచ్చారు.

ఇద్ పండగ అవడంతోడనే లీగు వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యుల ఎన్నికల ప్రచారార్థం దేశం నలుమూలలా సంచారం చేస్తారని నవాబ్జాదా లియాకత్ ఆలీఖాన్ పత్రికలవారితో అన్నాడు.

పంజాబ్ ముస్లిం విద్యార్థి ఫెడరేషన్ ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ, లీగు పూర్వకాలంవారికోసం పనిచేయడం జేవనీ, ముస్లిముల ప్రాప్యం చేరడంలో విద్యార్థుల ప్రాపు తమకు అగత్యమనీ విద్యార్థులు తమకు ఆసరాగా ఉండాలనీ, ఆయన అన్నాడు.

వయోజనులందరికి వోటింగు అధికారము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 5: దేశమునందలి వయోజనుల కందరికిని వోటింగు అధికారమొసంగవలెననికోరుచు కేబిలువార్త నొకదానిని పంజాబుఎసెంబ్లీ ముస్లిమ్‌లీగు సభ్యులొకరగు మాంజోట్ సహాబు నాయకత్వమున ఇండియామంత్రికి పంపియున్నారు. "రాబోవు ఎన్నికలు 40 కోట్ల భారతీయుల భవిష్యత్తును అనేక దశాబ్దములవరకు నిర్ణయింపగలవు. ప్రస్తుత సంకుచిత నియోజనాధికారము సాధారణము చేసికొని ఎన్నికలను ఆపరాబాదరా జరుపవలదని ప్రార్థించుచున్నాము. కోటానుకోట్ల భారతప్రజలు తమ భవిష్యత్తు తామే నిర్ణయించుకొనుటకు వీలగుటకుగాను సార్వజనికమగు వయోజన నియోజనాధికారము ప్రస్తుత సమయమున అవసరమైయున్నది." అని కేబిలువార్తలో కలదు. (అ. ప్రె.)

దివాన్‌సింగు నిరశనవ్రతము మరణము

విచారణ పూర్తియైనది

బేరలీ, సెప్టెంబరు 4: రాజకీయ ఖైదీయగు దివాన్‌సింగు ఇజ్జత్‌నగర్ సెంట్రల్ జెయిలులో నిరశన వ్రతము జరిపి తత్ఫలితముగా ఆగష్టు 23 తేదీన మరణించి యుండెను. దివాన్‌సింగు ఉపవాసము చేయుటకు కారణమేమో, ఎందువల్ల అతడు మరణించెనో విచారింపవలసినదని సం॥రా॥ ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు గావించి యుండిరి. ఈ ఉత్తరువు ననుసరించి కమిషనరు సయ్యద్ జహీర్ ఐ. సి. ఎస్. గారు, విచారణ జరిపెను. ఈవిచారణ పూర్తియైనది. రేపు వారు ప్రభుత్వమునకు నివేదిక సమర్పింతురు. విచారణ చెరసాలలో జరిగెనని, అధికారులు, కొంతమంది ఖైదీలతో సహా అగ్గురు సాక్షులు విచారింపబడిరని, చెరసాలల ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు కర్నల్ పెల్ గారు విచారణ సమయమున హాజరుగా వుండిరని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

డా॥ పట్టాభి 65 జన్మోత్సవం

బందరు, సెప్టెంబరు 5: డా॥ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి షష్టిపూర్తి జిల్లా కాంగ్రెసు మందిరం నిర్మించిన్నీ, 65 లక్షల గజాల నూలును సమర్పించిన్నీ పట్టాభిగారి 65 వ జన్మోత్సవము జరుపుటకు తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు నల్లపనేని రామబ్రహ్మంగారి అధ్యక్షతన నేడిక్కడ సమావేశమై తీర్మానించారు. నేతాజీ సుభాస్‌బోస్, కస్తూర్బా, ముట్నూరి కృష్ణారావు ప్రభృతులకు సంతాపం సూచించారు. రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల చేయాలన్నారు.

బందరు, సెప్టెంబరు 5: కాంగ్రెసు కార్యకర్తలసభలో డా॥ పట్టాభిగారు 10 వ తేదీన బయలుదేరి వెళ్లెదరు.

వంగదేశములో మరియొక క్షామము

ఇండియా మంత్రికి డా॥ బెనర్జీ విజ్ఞప్తి

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5: బెంగాలులో మరియొక క్షామము రాకుండ వెంటనే చర్యలు గైకొనవలెనని కోరుచు కేంద్ర ఎసెంబ్లీ నేషనలిస్టుపార్టీ నాయకుడును, కలకత్తా ఇండియన్ అసోసియేషను అధ్యక్షులును అగు డా॥ పి. యన్. బెనర్జీగారు ఇండియా మంత్రికి ఈ క్రింది కేబిలువార్త పంపిరి: "బెంగాలునందలి ఆహారపరిస్థితులు ప్రజలకు అపరిమితమగు ఆందోళన కలిగించుచున్నవి. తొలిపైరు (ఆస్ పైరు) వర్షాభావమువల్లను, వరదలవల్లను చాలవరకు నాశమైపోయినది. ప్రధాన పైరు (అమన్ పైరు) సరిగా పండు అవకాశము కనిపించుటలేదు. నిలువచేయుటకు సరియైన ఏర్పాట్లు లేకపోవుటచేత చాలా ఆహారధాన్యములు చేడిపోయినవి. ఆకలిగొన్న అగతికులు కలకత్తానగరములోనికి ప్రవేశించుట యిదివరకే ప్రారంభమైనది. 1943 సం॥ము నాటి చిహ్నములు కనబడుచున్నవి. మరియొక క్షామమును నివారించుటకు వెంటనే చర్యలు గైకొను టవసరము."

పైరు నష్టమైనట్లు వార్తలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5: వరదలు విపరీతవానలు, లేదా వర్షాభావంవల్ల వరిపైరుకు విపరీతనష్టం కలిగినట్లు వంగదేశమునందలి వివిధ జిల్లాలనుండి అధికారరీత్యా వార్తలు వచ్చినవి. బంకూరా జిల్లాలో అనేక భాగములయందు బియ్యపు స్థితి చాల విషమముగానున్నది. గ్రామముల నుండి బంకూరా పట్టణమునకు కుప్పకూలిన నవాకులు వచ్చుచున్నారు. గత శనివారము గొప్ప జనసమూహ మొకటి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బంగళా ఆవరణలో సమావేశమై ఆహారములేకుండా సాయంత్రము వరకు వేచియుండిరి. నాయకులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటును సందర్శించి స్థితిగతు లెంత దుర్భరముగా నున్నవో ఆయనకు తెలిపి బియ్యం సరఫరాకు వెంటనే యేర్పాట్లు చేయవలెనని కోరిరి.

జత దోవతులకు బాడుగ

రాంచి, సెప్టెంబరు 4: రాంచిపట్నమునుంచి ప్రకటనము అవుతూఉన్న "సెంటినల్" అనే పత్రికలో "ఒకజత ధోవతులు బాడిగకు కావలెను" అని ఒకరు అడ్వర్టయిజు చేసినారు. ఆ ధోవతుల ఖరీదు ఎంతో అంతమొత్తమూ ధరావతు కట్టేట్లున్నూ వారానికి రెండుఅణాల చొప్పున ముందుగా బాడిగ ఇచ్చేట్లున్నూ ఆ ధోవతులను ఉతికించుకోడానికి మొదలయిన వాటికి అయ్యేఖర్చుల నన్నిటినీ తానే భరించేటట్లున్నూ ఆ ధోవతులు చిరిగిపోతే అందుకుఅయ్యే నష్టాన్ని తానే భరించేట్లున్నూ ఆ ప్రకటనచేసిన అతడు ఆ ప్రకటనలో తెలియజేసినాడు.

మదామ్ చియాంగ్ రాజభవన ప్రవేశము

చుంకింగ్, సెప్టెంబరు 5: మదామ్ చియాంగ్‌కైషేక్ కలకత్తానుంచి విమానములో ఈ రోజు ఉదయము చుంకింగ్ చేరింది. న్యూయార్కు నుంచి ఆమె వచ్చింది. జనరలిస్సిమో చియాంగ్‌కైషేక్ ఆమెను కలుసుకొన్నాడు.

సంవత్సరము అయిన తరువాత ఆమె చైనా రాజధాని చేరింది. ఏక్షికా అమెరికాలోనూ యునైటెడ్ స్టేట్సులోనూ రోగనివారణ కోసము ఆమె ఈ సంవత్సరమున్నూ గడిపింది. ఆమె ఇప్పుడు బాగా కోలుకొన్నది. ఆమె చాలా సంతోషముగా ఉందని విమానములో నుంచి దిగినప్పుడు ఒకరు రిమార్కు చేశారు.

సంవత్సరమైనతరువాత తిరిగి ఈరాత్రి చియాంగ్‌కైషేక్ దంపతులు విమానాశ్రయములో కలుసుకొన్నారు.

మదామ్ చియాంగ్ విమానంలోనుంచి దిగగానే చియాంగ్ ఆమెను కారులో ఎక్కించుకొని రాజభవనానికి తీసుకొని పోయినాడు.

ఆమె నర్సులు నౌకరులతో అమెరికా నుంచి వచ్చింది.

భర్తలు బతికేవున్నందున పునర్వివాహాల రద్దు!

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 5: సైన్యములో చేరిన తమ భర్తల విషయమై వార్త తెలియక, చనిపోయి ఉంటారనే ఉద్దేశంతో పునర్వివాహాలు చేసుకున్న కొందరు స్త్రీలు, ఇప్పుడు తమ భర్తలు బతికే ఉన్నారని తెలిసినందున ఆ పునర్వివాహాలను రద్దుచేసు కుంటున్నారు. ఇటువంటివి ఇప్పటివరకూ నాలుగు కేసులు తెలియ వచ్చాయి.

కాగితం కంట్రోలు ఆర్డరు సవరణ

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 5: 1944 సం. కాగితం కంట్రోలు ఆర్డరునుబట్టి యిచ్చిన ఎనిమిది పుస్తకముల ... అన్నిరకాల అట్టలను మినహాయిస్తూ ఒక సవరణ యీవారం యిండియా గెజెట్‌లో ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

ఫ్రాంకో నెదుర్కొన్న నాలుగు సమస్యలు

మాడ్రిడ్, సెప్టెంబరు 6: స్పానిషు మంత్రివర్గము ఈ వారాంతాన మాడ్రిడ్‌లో సమావేశమౌతుందని అనుకొంటున్నారు. నాలుగు క్లిష్టసమస్యల విషయమై మంత్రివర్గం ఆలోచించవలసియున్నది.

(I) ఆత్మగౌరవం భంగం కాకుండా ఏ విధంగా టాంజియరును విడిచిపెట్టాలి.

(II) మెక్సికోలో ఇటీవల ఏర్పాటైన స్పానిష్ రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వము పట్ల ఏ వైఖరి నవలంబించాలి.

(III) దేశంలో రాచరికం స్థాపించడమా?

(IV) స్పెయినులో జర్మనుల కిస్తున్న సౌకర్యాల విషయమై అసమ్మతిని ప్రకటిస్తూ మిత్రరాజ్యాలు చేస్తున్న ఒత్తిడి. జనరల్ ఫ్రాంకో గెలీషియాలోని తన వేసంగి భవనంలో ఈ సమస్యల గూర్చి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడనటం నిస్సందేహము. వెంటనే మాడ్రిడ్‌కు తిరిగివచ్చి ఫ్రాంకో తన నిర్ణయాలను అమలుజరుప వచ్చును.

బ్రిటన్‌కు అమెరికా ఆర్థిక సాయము

వాషింగటన్, సెప్టెంబరు 5: యుద్ధము నుంచి శాంతి సమకూడే యీ కాలానికి యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వము వారు బ్రిటిషుదేశానికి విరివిగా ధనసహాయము చేస్తారని తెలుస్తూవుంది.

జపాన్ యుద్ధ నేరస్థుల విచారణ ఏర్పాట్లు

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 5: జపాన్ యుద్ధనేరస్థులనుకూడా జర్మనీ యుద్ధనేరస్థులను శిక్షించినట్లే శిక్షించడం జరుగుతుందని అమెరికా రాజ్యాంగశాఖవారు ఒక ప్రకటన చేశారు.

జపాన్‌వారు అమెరికన్ యుద్ధఖైదీలను చూసినవిధం, జెనీవా ఒడంబడికకూ, అంతర్జాతీయ న్యాయసూత్రాలకూ భిన్నంగా వారు చేసిన ఘోరాలూ విచారించేందుకు తగిన అధికారాలతో ఒక వర్గాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారట.

ఏ. ఐ. సి. సి. సమావేశము

బొంబాయి, సెప్టెంబర్ 5: సెప్టెంబరు 21 వ తారీఖున జరుగనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశానికిగాను వలయు ఏర్పాట్లన్నీ చాలవరకు పూర్తి అయిపోయినవి. 350 అ. భా. కాం. సం. సభ్యులలోకి 45 మంది ఇంకా జైలులో ఉన్నారు. 250 మంది సభ్యులు సమావేశంలో హాజరవుతామని ఇదివరకే తెలియజేశారు. అమెరికన్ ట్రక్కు మిషన్‌ కప్పలేట్లు సమావేశానికి రాగోరుతున్నామని విజ్ఞప్తి చేశారు.

వసతి ఏర్పాట్లు

వర్కింగుకమిటీ సభ్యులకు వసతిఏర్పాట్లు పూర్తిఅయినాయి. వారికోసం నాలుగు విశాలమైన బంగళాలను తీసుకున్నారు. ఇవి కోర్ గాన్ పార్కు ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతం పూనాలోని ధనికవర్గానికి నిలయం. సమావేశం గాంధీజీ ఉంటున్న ప్రకృతి చికిత్సాలయంలో జరుగుతుంది. ఈ బంగళాలున్న ప్రాంతానికి సమావేశం జరిగేచోటికి 2 మైళ్లుంటుంది.

గాంధిగారి ఆరోగ్యము

పూనా, సెప్టెంబర్ 5: గజేంద్ర శాస్త్రి జోషి నేడు గాంధీగారిని సందర్శించారు; పూనానుంచి సేవాగ్రామానికివచ్చిన తరువాత గాంధీగారి ఆరోగ్యము చాలాబాగుపడ్డదని వీరు చెప్పారు. సేవాగ్రామ్ చుట్టుపట్ల కలరా చెలరేగుతున్నదనీ దీనికి ఒక చికిత్స సూచించమనీ గాంధీగారు జోషీకి వ్రాశారు; జోషీజీ ఒక మంచి ఆయుర్వేద చికిత్సను సూచించారట.

బామాజాడ తెలియలేదు

రంగూన్, సెప్టెంబరు 5: బర్మాజపాను ఆక్రమణలో ఉన్నప్పుడు బామా గవర్నమెంటులో మంత్రిగా పనిచేసిన థాకిన్‌ను మొదలయిన వారందరూ బామాతో సహా బ్రిటిషువారు తిరిగి రంగూన్ పట్టణాన్ని ఆక్రమిస్తూ ఉండగా రంగూను వదలి మౌల్మీన్ వెళ్ళిపోయినారు. ఇప్పుడు థాకిన్‌ను మౌల్మీనునుంచి తిరిగి రంగూను చేరినాడు. అక్కడనుంచి కొంతదూరము సముద్రముమీద కొంతదూరము నేలమీద ప్రయాణముచేసి రంగూన్ చేరినాడు.

బామా మొదలయినవారు ఇప్పుడు మౌల్మీనులో లేరు. వారిజాడ ఇంకా తెలియలేదు.

కీ॥ శే॥ కె. కేశవరావుగారు

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 5: పబ్లిక్ హెల్తు డిప్యూటీ డైరెక్టరు కె. కేశవరావు గారు ఈ మధ్యాహ్నం వచ్చినపుడు ఆరోగ్య ... సత్కరించారు. మ్యునిసిపలు హెల్తు ఆఫీసరు కె. కేశవరావుగారు వారిని ... తీసుకపోతుండగా కారులో స్పృహతప్పి పడిపోయారు. ఆస్పత్రికి తీసుకపోయే ప్రాణం లేదని నిర్ధారణ అయింది. రక్తపుపోటుతో బాధపడుతున్నారని, సుంతైనా ఆగి మరణించారని తెలుస్తున్నది. వీరికి నలుగురు పిల్లలు, కొందరు ఉన్నారు.

నాగార్జున శిల్పపీఠము

మాచెర్లలో ప్రారంభోత్సవం

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మాచర్ల, సెప్టెంబరు 5: ఆంధ్రదేశ ఇతిహాసంలో నిన్నటి వృత్తాంతము సువర్ణాక్షరాలలో వ్రాయవలసినది. మాచర్ల రైలు స్టేషన్‌కు దగ్గర, చంద్రభాగ తీర్థమునకు, నగరానికి చేరువన నాగార్జున విజ్ఞాన సమితివారి దీర్ఘ ఫలితముగ నాగార్జున శిల్పపీఠము నిన్న వెలకొన్నది.

నిన్న ఉదయం ఊరేగింపు కాగానే కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులు కొటూరి వేంకటేశ్వరరావుగారు, స్వర్గీయ శ్రీముట్నూరు కృష్ణరావుగారి పేర నిర్మించనున్న చిత్రశాలకు హిందూ సంప్రదాయానుసారము శంకుస్థాపనం చేశారు. విజ్ఞాన సమితికి కంబంపాటి రామకోటేశ్వరరావు, రంగా సంచయ్యగార్లు చే దత్తమైన స్థలంలో ఈ లాంఛనం జరిగింది. డాక్టరు పి. శ్రీనివాసచారి, కె. రామకోటేశ్వరరావు, ప్రమోదకుమార చటర్జీ, డి. గోపాలకృష్ణమూర్తి, వి. రామయ్య చౌదరి, యన్. మెట్టుపల్లి, గుర్రం మల్లయ్య, బి. శివరామయ్య, యం. గాలయ్య, ప్రభృతు లనేకులును, ఉద్యోగి ప్రముఖులు, వర్తక శ్రేష్ఠులు, మహాజనులు పలువురు ఈ ఉత్సవానికి వచ్చారు. శ్రీ కొటూరి వేంకటేశ్వరరావుగారు యీ సందర్భమున ఆశువుగా యిలా పద్యం చదివారు.

> "భువని నిర్మాణకర్మకు మూలమైన
> సచ్చిదానందరసము, మాచర్ల చెన్న
> కేశవుడు కడకంట వీక్షించి, శిల్ప
> మూల సౌందర్యశంకువు సాకు(గాక॥
> శిల్ప సౌందర్యమును విప్పిచెప్ప ప్రౌఢ
> సకలకళల రహస్యముల్ చాటు జాణ
> కృష్ణరాయని పేరవెల్గించు చిత్ర
> దీప మిద్ది మాంగళ్యమ్ము జేపుగాత"

సాయంత్రం మాచర్ల గ్రామంలో మంటపంవద్ద బెజవాడ యస్. ఆర్. కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచారిగారి అధ్యక్షతన పెద్దసభ జరిగినది. తమకీ అవకాశం కలిగించిన కోలన్ను రామకోటేశ్వరరావు, గుర్రం మల్లయ్యగార్లకు శ్రీనివాసాచారిగారు ధన్యవాదములు చెప్పుతూ చిత్రలేఖనము శిల్పము శోభించుటకై యీ నాగార్జునశిల్పపీఠమును స్థాపించినందుకు మాచెర్ల పౌరులను గుర్రం మల్లయ్యగారిని కో. రామకోటేశ్వరరావుగారిని అభినందించారు.

శిల్ప పీఠమునకు ప్రధానాచార్యులుగా వచ్చిన ప్రమోదకుమార చటర్జీగారు మాచెర్లలోనే జీవితపర్యంతం ఉండిపోవ నిశ్చయించుకొనుట ఆంధ్రుల అదృష్టమనియు, వీరివల్ల సకలమైన మేలునుపొందుట కర్తవ్యమనియు శ్రీనివాసాచారిగారు హెచ్చరికచేస్తూ చటర్జీగారి శిల్ప చాతురిని ప్రశంసించారు.

ఆంధ్రుల కళాకైపుణ్యం చాటుటకు నాగార్జునకొండయే చాలునని తెలుపుతూ ఆంధ్రుల పూర్వ శిల్ప ప్రాభవమును జ్ఞాపకముచేసి ఆంధ్రులు ఇప్పటి దీనస్థితినుంచి లేచినవారై తిరిగి ప్రతిభ చూపవలెనని శ్రీనివాసాచారిగారు చెప్పారు.

ఆంధ్రజిల్లాలన్నియు భూరివిరాళము లిచ్చి ఈ పీఠమునకు సాయంచేయవలెనన్నారు.

తర్వాత శిల్పాచార్య శ్రీ ప్రమోదకుమార చటర్జీగారు చేసిన ఉపన్యాసం కొటూరి వెంకటేశ్వరరావుగారు తెలుగు చేసి చెప్పినారు.

శ్రీ చటర్జీగారు తాము 23 ఏండ్లక్రితం ఆంధ్రజాతీయకళాశాలకు చిత్రకళాశాల నిర్మించే నిమిత్తం వచ్చినప్పటి జ్ఞాపకములు, అప్పటి కళాభిరుచి ఉత్సాహములు తెలియజేస్తూ తామపైన కొంతకాలం బరోడాలో గడిపి అంటట స్వస్థలమైన కలకత్తాకేగి స్వతంత్రంగా చిత్రరచన చేసుకుంటూఉండగా మిత్రుడు రామకోటేశ్వరరావుగారి కలను నిక్కలచేసే నిమిత్తం ఇపుడు మళ్ళీ 23 ఏండ్లకు మాచర్లకు ఆంధ్రభూమికి వచ్చానన్నారు. మీ అందరితోపాటు నేనిచే ఈదుష్కాలంలో ఇక్కడ ఇటువంటి ఉద్యమం కొనసాగనన్నారు. వారు ఉపన్యాసక్రమంలో ఇలా చెప్పారు.

పూర్వకాలంనుంచీ దక్షిణాపథమునకు అనుప్రతంగా వస్తున్న శిల్పకళ అంతరించేదికాదు. దానిప్రభావ మటువంటిది. ఆ శిల్పకళాప్రవంతి మనలను మోక్షప్రాప్తికి కొంపోయిచేరుతుంది. కళాద్వారమున రసస్వరూపిమైతే మన భారతీయ నాగరక సంస్కారము బహుపురాతనమైనది. అఖండ సచ్చిదానందమైన పరతత్వమును పొందుటయే భారతీయులకు లక్ష్యము. ఆధ్యాత్మ అట్టి ఐక్యతను సిద్ధింపజేయుటయే మన కళాసంప్రదాయం. మన కళలను గలంతశక్తిమనకు అనుభూతమైనది. పురాతనమైన యీ సంపదను సంప్రదాయాన్ని, నవ యీ కొండచిని మీనుకొని మన మింపైనా గర్వించవచ్చును.

ముఖ్యంగా పురాతత్వ పరిశోధకులు చేస్తున్న కృషివల్ల ఈ శిల్పాన్వేషణ మన కళాసంస్కారమెంతో బయటపడినది. నేటిమన ప్రాచీన శిల్పములు నూతన పుష్టిని, ఉత్సాహాన్ని ఇస్తున్నవి. అట్టినిధులలో నాగార్జున కొండ ఒకటి. పూర్వం విజ్ఞానపీఠంగా, కళాసర్వస్వంగా వెలసిన ఆ కొండయే నేడిచట ఈ కళాపీఠం వెలకొల్పడానికి కారణమయింది. కనుక ఆచంద్రార్కం దినదినాభివృద్ధిచెందే కళాపీఠము నిచట సృష్టింపగోరుచున్నాము. మన భారత భూమిలో ఉన్న ఇతర కళాపీఠములతో పాటు ఇది కూడా మన సంస్కారానికి కల్పవృక్షం కాగలదనే ఆశయముతో నేనీ పీఠమును సేవింపవచ్చితినని మిత్రులందరు ఎరిగినదే.

ఇంతకంటె విస్తరించి మిమ్ము నాయాసపెట్టను. మన సంకల్పమేమో మీ కందరికి తేటతెల్లమే. దాని పరిపూర్తియే మీరంతా మనసారా కోరుచున్నారు. పరమాత్మ సాక్షాత్కారం కొరకు మనమంతా సంకల్పం ఫలించేవరకు ఈ పూనిక విడువక, శక్తివంచనచేయక శ్రద్ధాభక్తులతో ఈ కృషి సేయుదుముగాక! ఈశ్వరుడు మనల ననుగ్రహించి, మనకు మార్గదర్శియు, శక్తిప్రదాతయునగుగాక!

అనంతరం శ్రీ కొటూరి వేంకటేశ్వరరావుగారు భారత శిల్పార్చనమునుగూర్చి దీర్ఘోపన్యాసం చేశారు.

ఆపైన కోలవెన్ను రామకోటేశ్వరరావుగారును, గుర్రం మల్లయ్యగారును విజ్ఞానసమితి ఈ శిల్పపీఠముల స్థాపనను గురించి తెలియజేశారు. చటర్జీగారి సేవలనందుకొని ఆంధ్రులందరును యీ పీఠమునకు సర్వసహాయం చేయగోరారు. ముట్నూరు కృష్ణారావుగారి భౌతిక దేహం లేనందుకు చింతిస్తూ ఈ పీఠానికి నిరంతరమూ వారి ఆశీర్వాదములుండునన్నారు. దాతలు వేసిన విరాళములను చదివి, స్థలము ఇచ్చినవారిని అభినందించారు. ఈ పీఠమునకు, నిత్యశాలకు 50 లు రొక్కమును. మూడు ఎకరాల స్థలమును దానముగా లభించినది.

విజ్ఞాన సమితి ఉపాధ్యక్షుడు వి. రామయ్య చౌదరిగారి వందనార్పణతో రాత్రి 11 గంటలకు సభ ముగిసినది.

'లీగుతో రాయబారాల ఉద్దేశ్యం లేదు'

సిక్కునాయకుల ప్రకటన

అమృతసరము, సెప్టెంబరు 5: శిరోమణి అకాలీదళ కార్యదర్శి సర్దార్ ఇస్సర్‌సింగు మఝైల్‌గారొక ప్రకటనగావించుచు పాకిస్థాను సమస్యపై ముస్లింలీగుకు శిరోమణి అకాలీదళమునకు మధ్య రాయబారములు జరుపదలచుటలేదని ప్రకటించుచున్నారు. సిక్కులకును లీగునకు మధ్య ఉదయించిన విభేదములను తొలగించుటకు రాయబారములు జరుగుచుండెనని, ఈ రాయబారములు విజయవంతమగునని తాను ఆశించుచుండెనని మామ్‌దోట్ నవాబ్‌గారు గావించిన ప్రకటనను నేను చూచితిని. దానిలో సత్యమేమియులేదు. ఏ ఒక వ్యక్తితోగాని, పార్టీతోగాని రాయబారములు జరుపుటకు శిరోమణి దళమువారెవ్వరికీ అధికార మిచ్చియుండలేదు. ఇట్టి రాయబారములలో పాల్గొన్నవారి పేర్లను నవాబుగారు వెల్లడించిన యెడల వారిపై శిక్షణచర్యగైకొనబడును.

గుంటూరులో ప్రకాశంగారికి అఖండ సన్మానము

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 5: ఈ ప్రొద్దున ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంగారు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారితో ఇచటకు విచ్చేసినపుడు నడింపల్లి నరసింహారావు, జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి, చావలి సూర్యనారాయణ, డాక్టరు నలమ్రోత్తి మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు స్వాగతం చేశారు. రైలుస్టేషన్‌నుండి గొప్పపెద్ద ఊరేగింపు బయలుదేరినది. దారిపొడుగునా తోరణాలు, కట్టిన పందిళ్లమధ్యనుండి నడుతూండగా ప్రజలు స్వాగతపత్రములిచ్చి, కానుకలిచ్చి సత్కరించారు.

మదరాసు ప్రభుత్వ ఋణం

మదరాసు, సెప్టెంబరు 5: మదరాసు ప్రభుత్వపు 3% ఋణం (1960) జారీ చేయటానికి ప్రభుత్వం ఉద్దేశించి ఉన్నదని ఆర్థికశాఖ ప్రకటన తెలుపుచున్నది. ఈ ఋణపత్రాలు రూ 99-8-0 చొప్పున జారీచేసి 1960 సెప్టెం 14 వ తేదీ నాటికి నూటికి నూరు చొప్పున చెల్లించబడును.

ఋణమొత్తమగు మూడు కోట్లలో 20 లక్షల మొత్తమును మదరాసు ప్రభుత్వమే తమ అధీనంలో గల ధనముతో పత్రాలను తీసుకొనును. మిగతా 280 లక్షల రూపాయల పత్రాలు ప్రజలకు జారీచేయబడును. సెప్టెంబరు 12 నుండి 14 వరకు మాత్రమే దరఖాస్తులు అంగీకరించబడును. ఋణపత్రాలకు సాలుకు 3% వడ్డీ యియ్యబడును.

ఋణమువలన లభించేధనం (1) విద్యుత్ స్కీములకు (2) ఇర్రిగేషన్ పనులకు (3) పారిశ్రామిక, అభివృద్ధి స్కీములకు (4) స్థానికసంస్థలకు వ్యవసాయదార్లకు అప్పులివ్వటానికి మాత్రమే వాడబడును.

నోటీసు

బెజవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 476/45.

వాదులు:- సుంకు లక్ష్మీనరసింహం వగైరాలు.

ప్రతివాదులు:- సౌదాగరు మహమ్మదు ఖాసిం సాహెబు వగైరా.

ఈ నెంబరు వాదులు వుయ్యూరు గ్రామంలోని హిందువుల ప్రతినిధులుగా యీ నెంబరు ప్రతివాదులును సై వుయ్యూరు గ్రామంలోని మహమ్మదీయులకు ప్రతినిధులుగా దావా దాఖలుచేయుటకు పర్మిషన్ నిమిత్తం సివిల్ మిస్ లు దాఖలుచేసి పర్మిషన్ పొందినారు. సదరు దావా 24-9-1945 తేదికి హాయిదా అయియున్నది. కనుక పార్టీలుగా చేరవలదినవారు చేరవచ్చును.

బెజవాడ,
3-9-1945. } మునునూరి వెంకట రామయ్య.

ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు, నెల్లూరు

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియ

జేయుట యేమనగా, కోవూరు వాస్తవ్యులు కీ॥ శే॥ శేషురెడ్డి సన్నపురెడ్డి శేషురెడ్డిగారు తే 22-11-1939 ది వ్రాసిన వీలునామావల్ల నెల్లూరుజిల్లాబోర్డుకు సంక్రమించి నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారి స్వాధీనంలోవుండు భూములను విక్రయించుటకు నెల్లూరుజిల్లా కోర్టు వారు 1945 సంవత్సరపు ఓ. పి. నెం 9 యందు యిచ్చిన ఉత్తర్వు యిచ్చినందున 1945 సం॥ సెప్టెంబరునెల తే 17 ది ములుమూడి గ్రామములోని భూములను, తే 19-9-1945 ది కోవూరు గ్రామములోని భూములను సదరు గ్రామముల చావడీలవద్ద బహిరంగముగా యేలందార్వారా విక్రయించబడును. సదరు యేలములలో పాటలు పెట్టను ఉద్దేశించువారు సదరు భూములయొక్క వివరములను యేలం షరతులను నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు ఆఫీసునుండి స్వయముగాగాని లేక వ్రాతమూలముగాగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

District Board office, Nellore. Dated 29—8—1945.	(Sd.) P. Govindu Reddy, President.

నోటిఫికేషన్

మదరాసు యూనివర్సిటి

తెలుగులో శాస్త్రగ్రంధప్రచురణ

ప్రోత్సాహమునకుగాను, రామారాయనింగారి ప్రయిజు యెండోమెంటు క్రింద తెనుగులో మానవశరీరశాస్త్రము గురించి దేహనిర్మాణముల ప్రత్యేక వివరణముతో వ్రాయబడిన ఉత్తమగ్రంథమునకు విశ్వవిద్యాలయమువారిచే సుమారు రు 500/- ల బహుమతి యివ్వబడును. కావలసిన వివరములతో వ్యాసము రిజిష్ట్రారుగారికి 1946-వ సం॥ ఆగస్టు 1-వ తేదిలోగా అందునట్లు పంపవలెను. మిగతా విషయములకు వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

(అనుమతిని)

యూనివర్సిటీ బిల్డింగ్సు సేపాక్, మదరాసు.
28 ఆగస్టు 1945. } W. McLEAN, Registrar.

శ్రీ గౌతమీ విద్యాపీఠ వార్షికోత్సవాలు

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 1: శ్రీ గౌతమీ విద్యాపీఠ వార్షికోత్సవాలు ఆగస్టు 25 నుంచి 30 దాకా హిందూ సమాజం హాలులో జరిగినవి. ఈ సందర్భంలో ప్రతిరోజూ సాహిత్యసభలు జరిగినవి. ఈ సభలకు రాయసం వెంకటశివుడు, కవిసార్వభౌమ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, పిసుపాటి చిదంబరశాస్త్రి, పుల్లెల ఉమామహేశ్వర పండితులు, వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, వేదాంతం శేషాద్రిశాస్త్రి, మరుమాముల శంభన్నశాస్త్రి గార్లు క్రమంగా అధ్యక్షత వహించారు.

సంస్కృత ప్రాశస్త్యం పోటీపరీక్షల విధానమును గూర్చి పిసుపాటి చిదంబరశాస్త్రి, పుల్లెల ఉమామహేశ్వర పండితులు, యరసూరి మల్లికార్జునరావు, ముదుంబై వెంకటనరసింహాచారి, కస్తూరి సుబ్బారావు, వేదుల రామశాస్త్రి, భమిడిపాటి తిమ్మయ్య, మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య గార్లు మాట్లాడారు. త్రైతసాధ్య త్రికర్మలను గూర్చి శ్రీ పాద లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు, పూర్వ ఉత్తర మీమాంసలను గూర్చి కందాడై రామానుజాచార్యులుగారు, మరుమాముల శంభన్నశాస్త్రిగారు ప్రస్థానత్రయాన్ని గూర్చి కడియాల సీతారామశాస్త్రిగారు ద్వైతాద్వైతాలను గూర్చి మాట్లాడారు. పొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణగారు ఆర్యుల మహాత్మ్యమును గూర్చి ఉపన్యసించారు. పిసుపర్తి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, పిసుపర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, పిసుపర్తి వెంకటరమణ సిద్ధాంతి, భమిడిపాటి తిమ్మయ్య సిద్ధాంతి గార్లు జ్యోతిష శాస్త్రాన్ని గూర్చి మాట్లాడారు. మరి త్రయ సామరస్యాన్ని గూర్చి ఎస్. శ్రీనివాసాచారిగారూ, కొట్లారి సోమశేఖర శాస్త్రిగారు దర్శనాలను గూర్చి మాట్లాడారు. మహేంద్రవాడ సుబ్బారాయ శాస్త్రిగారు వ్యాకరణ శాస్త్రములను, చల్లా సుబ్బారాయశాస్త్రిగారు మంత్రశాస్త్రం, కర్రా అగ్నిహోత్రశాస్త్రిగారు వేదవేదాంగాలను, కందాళం నరసింహాచార్యులుగారు రామాయణం విశిష్టాద్వైతములను, కుంటేటి పద్మనాభశాస్త్రిగారు ఋగ్వేదం, దాని అభివృద్ధి- చిర్రావూరి అనంతపద్మనాభశాస్త్రిగారు పురాణాలను గూర్చి మాట్లాడారు.

కవితా ప్రదర్శనం

పిసుపాటి చిదంబరశాస్త్రిగారు తాము ఆంధ్రీకరించిన పద్మపురాణంనుంచి కొన్ని ఘట్టాలు చదివారు, గోరు సంపు అచ్యుత సూర్యనారాయణ, ఉంపరాల సూర్యనారాయణశాస్త్రి, పిలకా గణపతిశాస్త్రి, వేరం వెంకటాచలపతి, ముక్కవిల్లి అన్నపూర్ణశాస్త్రి, ముదుంబై వరాహ నరసింహాచారి, వేదుల రామారావు, వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రి, శ్రీపాద సోమేశ్వరశాస్త్రి, లక్కావజ్ఝల వెంకటకృష్ణశాస్త్రి, పారుపూడి చలమయ్యశాస్త్రి ఉమామహేశ్వర పండితులు గార్లు పాల్గొన్నారు.

పై విద్యాపీఠంవారు సంస్కృతాంధ్ర కవిత్వాల్లో పోటీపరీక్షలను ఏర్పాటుచేశారు. తెలుగుకవిత్వంలో పిలకా గణపతిశాస్త్రి, వేదుల రామశాస్త్రి గార్లకూ, సంస్కృత కవిత్వంలో లక్కావజ్ఝల వెంకటకృష్ణశాస్త్రి, వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రి గార్లకూ బహుమతులను ఇచ్చారు. ప్రతిసంవత్సరమూ శరన్నవరాత్రులలో ఈ విధంగానే కవులను సన్మానించటానికిపీఠంవారు తీర్మానించారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఆంధ్రత్వం లేదు

పలువురు ప్రముఖులు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రణాళికను గూర్చి చర్చించారు. రాయసం వెంకటశివుడు, పిసుపాటి చిదంబరశాస్త్రి, ఉమామహేశ్వర పండితులు, మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారలు మున్నగువారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు పాఠ్యగ్రంథ ప్రణాళిక సరిగా లేదు, సంస్కృతానికి సరిఅయిన ప్రోత్సాహం లేదు, శాస్త్రాలను తెలుగులోకి తర్జుమా చేయటానికి ప్రయత్నాలు లేవు, ఆంధ్రభాషకు తగిన ప్రాముఖ్యం ఇవ్వటం లేదు అనీ, ఆంధ్ర ప్రజలు విశ్వవిద్యాలయాన్ని సక్రమ పద్ధతులలో నడిపించటానికి తమ శక్తిని కేంద్రీకరించాలనీ సూచించారు.

వేదశాస్త్ర పరిషత్తు

గౌతమీ విద్యాపీఠంవారూ, వేదశాస్త్ర పరిషత్తు వారూ కలసి ఈ సాలు పండిత సన్మానం ఏర్పాటుచేశారు. పన్నెండు మంది పండితులు వచ్చారు. మరుమాముల శంభన్నశాస్త్రిగారు సభకు అధ్యక్షత వహించారు, కడియాల ఘనావధానులుగారు కృత్తికాదులయినవారిచే వేదపఠనం చేయించారు, పిరఘుంటల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి, జటావల్లభుల పురుషోత్తం మున్నగువారు మాట్లాడారు, శ్రీ విశ్వనాథం జగన్నాథ ఘనాపాఠిగారు ఈ పీఠస్థులయినారు, బహూకరింపబడినారు.

కందుకూరి వీరరాఘవస్వామిగారి ఆరోగ్యము

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 4: శ్రీ కం. వీరరాఘవస్వామిగారు రెండు నెలలనుంచి అస్వస్థగా ఉంటున్నారు. పరిస్థితి రెండు రోజులనుంచి ఆదుర్దాగా ఉన్నది.

పారిశ్రామిక సభ

బెజవాడలో

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4: ఆంధ్రా మాన్యుఫాక్చరర్ల సంఘం (శాఖ) ఉద్యమ ప్రముఖ పారిశ్రామికులసభ బెజవాడలో సెప్టెంబరు 15, 16-వ తేదీలలో జరుగుతుంది. టి. ఎల్. మహాలో గారు అధ్యక్షులు; అంతర్జాతీయ సహకార సంఘ సభ్యుడు డా॥ బెనహాన్ సింగ్ ప్రారంభోత్సవం జరుపుతారు. గృహ పరిశ్రమల శాఖ ప్రిన్సిపాల్ అగర్వాల్ గారు ప్రారంభిస్తారు. శ్రీ జి. సీతారామశాస్త్రిగారు గృహ పరిశ్రమల శాఖా సమావేశానికి అధ్యక్షులు.

రాష్ట్ర స్వాస్థ్యము

ఆగస్టు 25 పర్యంత వారంలో క. షు. వ్యాధులవలన 203 మంది కాలం చేశారు. కర్నూలు, కృష్ణా, నెల్లూరు, కడప జిల్లాలలో కలరాయున్నూ, కోయంబత్తూరు, సేలం, జిల్లాలలో ప్లేగున్నూ ప్రబలినవి. మశూచిరాష్ట్రమంతటా తీవ్రంగా నున్నది.

వ్యాధులు	సోకుడు	చావులు
కలరా	277	149
మశూచి	201	49
ప్లేగు	33	5

మదనపల్లిలో మళ్లీ ప్లేగు

మదనపల్లి సెప్టెంబరు 1: ప్లేగు మళ్లీ బోయవీధిలో వ్యాపిస్తూ ఉన్నది. 5 గురికి సోకి ఇద్దరు మరణించారు, ప్రభుత్వం ఆస్పత్రిలోనూ, ఘోషా ఆస్పత్రిలోనూ ప్లేగు వచ్చినవారిని ఇప్పుడు చేర్చుకొంటూ ప్రత్యేకించిన వార్డులలో చికిత్స చేస్తున్నారు. ప్రజలు మళ్లీ ప్లేగువచ్చిందని భయపడుతున్నారు.

ప్లేగు భయము

హిందూపురం, సెప్టెంబరు 4 ఈ ఊరికి చేరువనే ఉన్న మైసూరు సంస్థాన పట్నము గోరిబిదనూరులో ప్లేగు వ్యాపించినది; ప్లేగుబాధ ఇటీవలనే తొలగిన ఈ పట్నానికి అక్కడినుంచి జనంవచ్చి పోతున్నారు. గతసంవత్సరం 8 నెలలపాటు ఊరిబయలుపల నివసించిన ప్రజలుతిరిగి భయగ్రస్తులౌతున్నారు.

సన్మానము

హిందూపురం, సెప్టెంబరు 3: సత్యప్రకాశిక రామచంద్రరావుగారిని సన్మానించే నిమిత్తము నిన్న సాయంత్రం టౌన్ బ్యాంకులో కల్లూరు సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగినది. ప్రజలతరఫున సభాధ్యక్షుడు రామచంద్రరావుగారికి రు 116 లును, ఖద్దరు శాలువలను బహూకరించారు.

హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 3:— శ్రీ దత్తాత్రేయ శర్మగారి అధ్యక్షతన నిన్న సాయంత్రము నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర మహాసభ సికిందరాబాదు తాలూకా కమిటీవారు సభచేసి శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారిని సన్మానించారు. వారిని ఆళ్వారుస్వామిగారు సభవారికి పరిచయం చేశారు. హరిసర్వోత్తమరావుగారు సత్కారానికి తను రీతిని బదులు చెప్పుతూ ఆంధ్రులకు తక్కువ వారమనే భావము ఉండకూడదనియు, అన్ని విషయములను అగ్రేసరులుగ నడచుచున్నామనియు తెలిపి సన్మానమునకు కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చారు.

వార్షికోత్సవము

హైదరాబాదు: సెప్టెంబరు 1: శ్రీ కృష్ణదేవ రాయాంధ్ర భాషానిలయ 44 వ వార్షికోత్సవము ఆగస్టు 29, 30, 31 తేదీలలో చక్కగా జరిగినది. మొదటిరోజు సభకు అధ్యక్షుడుగా గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి ముచ్చటించారు. రెండవనాటి సభాధ్యక్షుడు తనికెళ్ల వీరభద్రుడుగారు సంస్కృతభాషనుగురించి ప్రసంగించారు. మూడవరోజున రాజా బహద్దూరు వెంకటరామారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో హరిసర్వోత్తమరావుగారు వయోజన విద్యనుగురించి మాట్లాడారు.

రాజాబహద్దూర్ వెంకట రామారెడ్డిగారు అధ్యక్షుడుగను, అక్కినేపల్లి జానకీరామారావుగారు, వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగార్లు ఉపాధ్యక్షులుగను, బి. విశ్వనాథంగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నికలు జరిగినవి.

ఇద్దరు బందీల విడుదల

గుడివాడ, సెప్టెంబరు 4: శ్రీయుత్. ఆర్. కులకర్ణి, నారపనేని శేషగిరిరావుగార్లను జిల్లా సెషన్సుజడ్జి నిన్న విడుదలచేశారు. గత జూనులో గుడివాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ వీరిద్దరికిని దేశరక్షణ శాసనం ప్రకారం ఏడాదిశిక్ష విధించినారు. కులకర్ణిగారు పూనా లోకశక్తి పత్రికా సంపాదక వర్గమునకు చెందినవారు.

కీ. శే. భట్రాజు వెంకట్రాయులుగారు

ఏలూరు, సెప్టెంబరు 3: క్రిమినల్ లాయరుగా పేరుపొందిన భట్రాజు వెంకట్రాయులుగారు వ్యాధిపీడితులై నిన్న మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు 70 వ యేట మరణించారు.

భారత కమ్యూనిస్టుల భవిష్యత్తు

బి. శివరావుగారి అభిప్రాయం

మాంచెస్టర్, సెప్టెంబరు 4: భారత దేశములో భవిష్యద్రాజకీయ రంగములో కమ్యూనిస్టుల స్థితినిగురించి "మాంచెస్టర్ గార్డియన్" పత్రికలో శివరావు ఒక వ్యాసము ప్రకటించినాడు."

ఆ వ్యాసములోని ముఖ్యాంశములు.

కిందటి ఇరవై సంవత్సరాల లోనూ భారత దేశములో కమ్యూనిస్టుల కార్యక్రమాన్ని గురించి చెప్పిన తరువాత ఈ విధముగా వ్రాసినాడు.

"అన్ని రాజకీయ సంస్థలలోనూ అనగా కాంగ్రెసులోనూ ముస్లింలీగులోనూ వుమెన్స్ కాన్ఫరెన్సులోనూ - ట్రేడ్ యూనియన్లలోనూ రైతు సంఘాలలోనూ చిన్నచిన్న జట్లు కమ్యూనిస్టులు బయలు దేరినారు.

ఇక ముందువారు ఏ పద్ధతిని అనుసరిస్తారో నిర్ణయించడము చాలా కష్టము. యుద్ధసమయములో తమ సంస్థలను బలపరచుకోడానికి అతి నిపుణముగా అవకాశాలను ఉపయోగించుకొన్నారు. పూర్వముకన్నా యిప్పుడు వారికి పలుకుబడి యెక్కువ. బలవంతులున్నూ అయినారు.

అనేక విషయాలమీద, ఇదమిత్థముగా ఇప్పుడు నిర్ణయించడానికి వీలుకాని అనేక విషయాలమీద, వారి భవిష్య ద్విధానము ఆధారపడుతుంది. ఎంతవరకు కమ్యూనిస్టులున్నూ సోషలిస్టులున్నూ తమ అభిప్రాయ భేదాలను పోగొట్టుకొని భూస్వాములను ఎదిరించగలరో చూడవలసిఉంది. ఇది భారత దేశానికి సంబంధించినంతవరకూను అని చెప్పవచ్చును. ఇక విదేశాంగముగా నయితే శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశములో సోవియెట్లకు ఆసియాఖండవాసుల విషయములో యిదమిత్థమయిన వైఖరిలేదని మలటావ్ తెలియజెప్పినాడు.

'నేను పిరికిగుండె వాణ్ణి కాను'

అబ్దుల్ కయూమ్ ఘోష

పెషావర్, సెప్టెంబర్ 4: 'నేను ముస్లింలీగులో చేరిన విషయమై డా॥ ఖాన్ సాహెబ్ చేసిన ప్రకటనను చూశాను. ఈ విషయమై అసలు నే నెవరితోనూ వివాదపడ తలచుకోలేదు. డా॥ఖాన్ సాహెబ్ కల్పించాడు కనుక తప్పడంలేదు.' అని అబ్దుల్ కయూం ఇవ్వాళ ఒక ప్రకటన చేశాడు.

ప్రకటనలో ఇంకా ఇట్లా ఉంది: 'నేను పిరికిగుండె వాడినవడంవల్లనే కాంగ్రెసులోనుంచి వెళ్లిపోయాననీ, అది కాంగ్రెసుకే మంచిదనీ ఖాన్ సాహెబ్ ఏదో వెనదతీరినట్లు మాట్లాడాడు. 1934 లో కాంగ్రెస్ లో చేరినది లగాయతు నేను సమయంవచ్చినప్పుడల్లా ఖాన్ సాహెబు తోపాటు త్యాగంచేస్తూనే వచ్చాను.

'1942 లో ఆగస్టు ఉద్యమం ప్రారంభింపబడినప్పుడు నేనూ అందులో చేరి 42 సెప్టెంబరునుంచి 43 మే వరకూ ఖాన్ సాహెబ్ తోపాటు పల్లెపల్లెకూ వెళ్లి సత్యాగ్రహులను చేర్చుకోవడంలో పనిచేశాను. వారే న్యాయస్థానాలపై దొమ్మీలు చేశారు. సర్ జార్జి కన్నింగ్ హాం ప్రభుత్వం వేరు దారి తొక్కింది. మేమంతా పనిచేస్తున్నా మర్దాన్ జిల్లా వెలుపల ఎవ్వర్నీ అరెస్టు చేయలేదు.

'గఫర్ ఖాన్ ఆజ్ఞప్రకారం 42 ఆగస్టు నుంచి 45 మేవరకూ నేను ప్లీడరీవృత్తి మానుకున్నాను. నా జీవనోపాధి అదే. ఆకాలంలో ఖాన్ సాహెబ్ తన డాక్టరు వృత్తి జరుపుకొనే జరుపుతున్నాడు. కనక నేను పిరికిగుండెవాడినని ఖాన్ సాహెబ్ అనడం శుద్ధ అబద్ధం.'

భీమవరానికి మ్యునిసిపాలిటీ

భీమవరం, సెప్టెంబరు 2: లోకల్ బోర్డ్సు డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టరు క్యాప్టెన్ డి. జ్ఞానవేలుగారు యీ పంచాయతీబోర్డు తనిఖీచేశారు. పంచాయతీ ప్రస్తుతం వేస్తూన్న పన్నులు నిత్యవ్యవహారాలకు మాత్రం సరిపోతూన్నవన్నారు. భీమవరం గ్రామముఖ్యాన్ని జనాభానూ గమనిస్తే త్వరలో మ్యునిసిపాలిటీచేసి, ఎలెక్ట్రిసిటీ, మంచినీటి వసతి, మంచి రోడ్లు మున్నగు సౌకర్యాలు సమకూర్చితే వీలవునన్నారు. మ్యునిసిపాలిటీ గా చేయడానికి వీరు సుముఖంగా నున్నారు.

పంచాయతీబోర్డుకై కృషి

తాడేపల్లిగూడెం, సెప్టెంబరు 1:— గూడెంపల్లి, కడకట్ల గ్రామాలు తాడేపల్లిగూడెం పంచాయతీబోర్డులో కలిపినప్పటినుంచీ ఆ గ్రామస్థుల సౌకర్యార్థం ఏమీ జరగనందువల్ల, ఆ గ్రామస్థులు సమావేశమై అనేక సమస్యలను గురించి అధ్యక్షులను సమావేశపరచి, తమ అసంతృప్తిని తెలుపుతూ తీర్మానించారు. తమ కొరకు పంచాయతీబోర్డుకై కృషిచేయడానికి అధ్యక్షునికి అధికారం ఇస్తూ తీర్మానించారు.

వనవపల్లి

ఆర్. వి. వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభకు 2000 మంది హైందవులు వచ్చారు. యస్. రామకృష్ణ, ఓ. యార్. వెంకట్రాములు గార్లు ఉపన్యసించారు.

అన్నదాన ధర్మము

శ్రీ ఎస్. వి. ముత్యాలకృష్ణరెడ్డి, వారి భార్య శ్రీమతి కృష్ణమ్మాళ్ గార్లు, దక్షిణ ఆర్కాటుజిల్లా, తిండివనం తాలూకా, కొత్తపల్లె గ్రామములో, కృష్ణమ్మాళ్ తండ్రిగారైన ఆదినారాయణరెడ్డిగారిగారి 17-వ వ్రతవార్షికోత్సవము 1945 ఆగస్టు 23-వ తేదీన జరిపియున్నారు. ఈ సందర్భమున 3,000 మంది బీదలకు ఆదిద్రావిడులతో సహా అన్ని మతములకు, కులములకు చెందినవారికి 1945 ఆగస్టు 24, 25 తేదీలలో అన్నదానము గావింపబడెను. ఇపుడు అన్నదానము చేయబడినవారితో మొత్తము సంఖ్య 87,500 అయినది. స్త్రీ పురుషులలో వృద్ధినారికి, కుంటివారికి వస్త్రదానముగూడ చేయబడినది.

3-9-45 } వి. ముత్యాలకృష్ణరెడ్డి
కృష్ణమ్మాళ్.

EDUCATIONAL

వైద్యశాస్త్రములో ఒక డిప్లొమా కోర్సుకు అభ్యర్థులకు రు. 40-8/ 2-65 స్కేలుమీద శ్రీ పురుషులలో అభ్యర్థులనుంచి దరఖాస్తులు 1945 సెప్టెంబరు 15 తేదీవరకు తీసికొనబడును. మిగతా వివరములకు 28-8-1945 లోకల్ వార్తా సెంట్ జార్జి గెజిట్ పార్టు 1-బ లో చూడవచ్చును.

టి. భాస్కరమీనన్,
ప్రిన్సిపాల్, ఆంధ్ర మెడికల్ కాలేజ్,
విశాఖపట్టణము 1-9-45.

విచారణా సంఘం కావాలి

రైల్వేపనివారి తీర్మానం

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 4: రైల్వేపనివారలసభ వి. ఆదినారాయణగారి అధ్యక్షతన రైల్వే కాలనీలో 2 తేదీన జరిగినది. వాటర్ మన్ పి. రాములు గారు వాష్యాబ్ పైపులు తిగిలిస్తుండగా ప్రమాదవశాన కాలు తెగి మర్నాడు పండ్రు ఆస్పత్రిలో మరణించిన సంఘటనను వైద్యవిషయమును విచారించుటకు రైల్వేయాజమాన్యపు ప్రతినిధులు, అధికారులుగల విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని తీర్మానించారు. శ్రీరాములు గారి మృతికి విచారం వెలిబుచ్చారు.

ప్రసూతిశాలకు విరాళం

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 4: చౌకగరల డిపోలవారు ప్రసూతి ఆస్పత్రి ఒకటి కట్టనలమకున్నారు. డిపోలలో పెచ్చేలాభమును ఇందుకు వినియోగింప నిశ్చయించారు. దంటేటి నారాయణస్వామి గారి నీకు కలవ వెయ్యిన జాలస్థలం లభించినది. అనకాపల్లి వాస్తవ్యులు శ్రీమతి కోయకొండ పాప రాజమ్మగారు (శ్రీ కో. లింగమూర్తి గారి భార్య) రెండువేల రూపాయలను ఇందుకు విరాళముగా డా॥ పాలకోడేటి సుబ్బమూర్తిగారి ద్వారా పంపారు.

ప్రాథమికవిద్యా ప్రచారము

ఆదవాని, సెప్టెంబరు 8: బళ్లారి జిల్లా కలెక్టరు ఆర్. వి. పాల్ యమ్మిగనూరులో మొన్న ప్రాథమికవిద్యాప్రచారక సంఘ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఉదయం 8 గంటలకు బాలబాలికలు పౌరులతో కలిసి గ్రామోత్సవంచేసి మార్కెట్ ఆవరణలో సభ జరిపారు. మూడు వేలమంది వచ్చిన ఆ సభలో పాల్ గారు ఉపన్యసిస్తూ ప్రజలకు విద్యాగంధము లేకుంటే ప్రజాస్వామికం వర్ధిల్లదన్నారు. నిర్బంధ విద్యాభ్యాసంవలన మేలు కలుగుతుంది. తలిదండ్రులు పిల్లల చదువుకు శ్రద్ధచెయ్యవలెను. ఈ సంఘానికి జయముగు గాక యని దీవించారు. హైస్కూల్ హెడ్మాస్టరు వి. సుదరాజరావు, మాచాని సోమప్పగారలు మాట్లాడిన తర్వాత వందన వాచకంతో సభ ముగిసినది.

బార్డోలి స్వరాజ్య ఆశ్రమము

బార్డోలి, సెప్టెంబరు 4: భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ ప్రారంభదశలో దేశ విఖ్యాతి గాంచిన బార్డోలీ స్వరాజ్య ఆశ్రమము తిరిగి నేడు ఆ సంస్థయొక్క నిర్వాహకులకు అప్పగించబడినది. మూడేళ్లనుంచీ ఆశ్రమము ప్రభుత్వ ఆధీనములో ఉన్నది. నేడు సాయంత్రము అయిదు గంటలకు తిరిగి దానిని ఆశ్రమాధికారులు ఆక్రమించుకొన్నారు.

1928 లో సర్దార్ వల్లభాయిపటేల్ పన్ను నిరాకరణోద్యమము సాగిస్తూ ఉన్నప్పుడు ఈఆశ్రమమే ఉద్యమనేతలనివాసగృహమైనది; అప్పటినుంచి బార్డోలీ తాలూకా దేశానికి మార్గదర్శకంగా పలుసుమారు వచ్చింది; ఆశ్రమము జిల్లాలోని రాజకీయ జీవితానికి కీలకస్థానమైనది. అట్టి ఆశ్రమము నేటికి పునఃప్రవేశోత్సవ తరువాత జీర్ణ నిర్జనప్రదేశంగా కానుపించినది. సత్యాగ్రహోద్యమంలో, వల్లభాయిపటేల్ ను ఎక్కడ జీవన వల్లభుడు ప్రత్యక్షమయ్యెనో అట్టి ఆశ్రమము నేడు నిర్జనముగా అనుపించెను. 37 నెలల తరువాత తిరిగి నేడు 'వల్లభాయి పటేల్ కీ జయ్', 'వందేమాతరం' అనే నినాదాలతో ఆశ్రమంలో కట్టడాలన్నీ ప్రతిధ్వనించినై.

ఆశ్రమం మానేజర్ అయిన శ్రీ ఉత్తమ చంద్ షా, పూర్వము ఆశ్రమవాసిగా ఉన్న ఈశ్వరలాల్ పటేల్ మొదలైన ప్రముఖులు ముందు నడువగా ఒక కాంగ్రెసుసేవకదళము వారి వెనుగమించెను. ఈ విధంగా వీరందరును ఆశ్రమంలో ప్రవేశించారు.

తరువాత 'వందేమాతరం' నినాదాలు మిన్నుముట్టగా త్రివర్ణపతాక ఆరోపితమయ్యెను. ఉత్తమచంద్ షా ఏ. పి. విలేఖరితో ఇలా అన్నాడు: "1942, ఆగస్టు 9వ తారీఖున ప్రభుత్వము ఆశ్రమాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంది; తరువాత అక్టోబర్లో దీనిని అక్రమసంస్థగా ప్రకటించింది.

ప్రభుత్వవశంలో ఉన్నందువలన ఆశ్రమం పాడైపోయింది. కట్టడాలు కూలిపోయేస్థితిలో ఉన్నవి. కట్టడాలకు సుమారు 50,000 రూపాయల నష్టంకలిగింది. ఆశ్రమంలోని ఇనపపెట్టెను పగలగొట్టడానికి ప్రయత్నించారు. కొన్ని కొన్ని వస్తువులు మాయమైపోయినవి. తోటలో పాతిన 800 చెట్లు ఎదుగు బొదుగూ లేకుండా అయిపోయినై. అరటితోట భిన్నమై శ్రద్ధతీసుకొననందువల్ల 25,000 రూపాయల నష్టం వాటిల్లినది." ఆశ్రమంలో ఆసుపత్రి కొద్దిరోజుల్లో తిరిగి స్థాపిస్తారు.

ఉత్తమచంద్ షా పూనాకువెళ్లి ఆశ్రమవిషయమై పటేల్ తో మాట్లాడివస్తారు.

గురువారం పొద్దున ఆశ్రమంలో పతాక ప్రణామోత్సవం జరుగుతుంది; సూరత్ జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షుడైన శ్రీ కన్యలాల్ దేశాయ్ పతాకావిష్కరణ చేస్తారు.

తోకచుక్క

రాణాఘాట్, సెప్టెంబరు 4: ఇక్కడ మొన్న 3-వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలవేళ ఆకాశంలో తూర్పుదిక్కున తోకచుక్క కనిపించింది. మధ్యమధ్య కాంతి హెచ్చుతూ, తగ్గుతూ ఇది ఒకగంటసేపు ప్రకాశించింది.

రైతు దినోత్సవం

సెప్టెంబరు 1 వ వివిధ జిల్లాలలోను రైతుదినోత్సవసభలు జరిగినవి.

జొన్నలగడ్డ

కొల్లూరు వేంకటేశ్వర్లుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో బెల్లంకొండ వీరయ్య, గోర్రెపాటి నాగేశ్వరరావు మున్నగువారు ఉపన్యసించారు.

యేడిద

పి. జనార్దనరావుగారి అధ్యక్షతన రాత్రి సభజరిగింది. సభకు పూర్వం ఊరేగింపుచేశారు.

మునగపాక

పెంటకోట వెంకటరమణగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో క. గోవిందరావుగారు ఉపన్యసించారు.

అలిమిలి

బహిరంగసభలో పి. రామకోటయ్యగారు ఉపన్యసించారు. ఈ వెంకటగిరి తాలూకా అంబలపూడి మున్నూరు గ్రామాల సభలలో బట్టేపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఉపన్యసించారు.

మోదుకూరు

ఊరేగింపు అనంతరం జరిగినసభలో కోనేపూడి నర్సింహారావు, యూరగని సత్యంగారలు మాట్లాడారు.

రామవరం

సాయంత్రం మల్లిడి వీరారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో చింతం సత్యనారాయణ దాసుగారు ఉపన్యసించారు.

విడవలూరు

ఆలూరు బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను కోవూరుతాలూకా ఈగ్రామంలో జరిగినసభలో పూసపాటి నరసింహంగారు ఉపన్యసించారు.

జేతపూడి

కుడితిపూడి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతను రైతులు సభ చేశారు. అంతకుముందు ఊరేగింపుచేశారు.

వెల్లటూరు

22 జతల ఎడ్లతో ఊరేగింపుజరిగింది. విశ్వదాత చౌకు లో ప. రాఘవయ్యగారి అధ్యక్షతను సాయంత్రం జరిగిన బహిరంగసభలో మోటూరి రాధాకృష్ణ, కొల్లి సత్యనారాయణగార్లు ఉపన్యసించారు.

రాజవోలు

సాయంత్రం ఊరేగింపు అనంతరం కొంతుస్వామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో వానిరెడ్డి బాపయ్య, ఘంటా సీతారామయ్య ఉపన్యాసాలు చేశారు.

లింగనబోయినచర్ల

నగరసంకీర్తన చేయడమైనది. కటుకం శెట్టి మార్రాజుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో కేశిరెడ్డి చలపతిరావు, సుబ్బలసాంబమూర్తి, గుత్తుల శివరామమూర్తిగారలు ఉపన్యసించారు.

చూచికొండ

నగరసంకీర్తనం, ఎడ్లపందాలు, ఆటల పోటీలు జరిగినవి సి. ఆర్. వల్లభన్ గారి అధ్యక్షతన చేసినసభలో కె. రామజోగిగారు ఉపన్యసించారు.

మూలపేట

కె. గోవిందరావు గారి అధ్యక్షతను రాత్రి జరిగిన సభలో పెంటకోట వెంకటరమణ గారు ఉపన్యసించారు.

నాగులాపల్లి

సాయంత్రం ఊరేగింపు అనంతరం కె. అప్పారావుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగినది.

పొన్నకల్లు

దామినేని సంగయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో సుద్రం కోటయ్యగారు ఉపన్యసించారు.

మొగల్తూరు

సాయంత్రం గవరాజుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో కలిదిండి బంగారంగారు ఉపన్యసించారు.

చిట్టిగూడూరు

చిలుకోటి వీరరాఘవయ్యగారి అధ్యక్షతన రాత్రి జరిగిన సభలో పి. సుందరంగారు ఉపన్యాసంచేశారు.

యన్లపాడు

ఊరేగింపు తరువాత హెచ్. వెంకటరామయ్య గారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. యం. బొలసుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపన్యసించారు.

తిప్పగుంటపాళెం

గూడూరుతాలూకా యీగ్రామంలో పెళ్లెటి సుబ్బరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగినది. చెవిచిన సుబ్బయ్యగారు రైతుసమస్యలను గురించి ఉపన్యసించారు.

వెంకనపాళెం

నెల్లూరుతాలూకా యీగ్రామంలో చెన్నూరు రంగారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగినది. రేవూరు భరద్వాజగారు ఉపన్యాసం చేశారు. ఊరేగింపు జరిగినది.

కాకినాడ

సి. కె. రావుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో పొన్నాడ మార్కండేయరాజుగారు రైతుఉద్యమంగురించి మాట్లాడారు. జె. వి. యస్. రామచంద్రంగారుకూడా ఉపన్యసించారు.

మదరాసు రేడియో

సెప్టెంబరు 8 శనివారం

(వి. యు. యం. 211 మీ.) ఉ॥ 8-30 మ॥ 2-30 జగన్నాథ్ పింగళే మ॥ 2-10 సా॥ 6-0 యస్. పి. చంద్రవదన మ॥ 3-0 రికార్డులు. సా॥ 5-30; సా॥ 7-15 వి. వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త రా॥ 8-0 చిత్తూరు సుబ్రహ్మణ్యపిళ్ళె.

మదరాసు 2. ఉ॥ 7-40; మ॥ 2-5; తెలుగులో వార్తలు. సా॥ 7-0 గీతావళి. 7-15 గ్రామీయులకై తెలుగులో ప్రసారం.

* * *

తిరుచినాపల్లి రేడియో

సా॥ 5-0 టి. యస్. వైద్యనాథన్ సా॥ 6-0 టి. సుందరి రా॥ 8-0 మదరాసులోవలె రా॥ 10-0 రికార్డులు.

మదరాసు ధరలు

మదరాసు, సెప్టెంబరు 6:

వేరుసెనగ: (531 పౌ॥ బా॥ 1-కి ఎక్సుకోస్తా గిడ్డంగులు) క్రొత్తరకం మెషిన్‌పప్పు డిటో ఆఫీసువెల 76-0-0 76-8-0 వేరుసెనగనూనె (ఇంగ్లీషు కాండి 500 పౌను గండి) 1-కి చెక్కురకం స్థానులేదు ఎక్సుపెల్లర్ (సేల్సుటాక్సుతో సహా) రు. 152-0-0 వెంకాయనూనె 38 పౌనుగల డబ్బా 1-కి 20-0-9 కొబ్బరి కాయలు (పిలోసురకం) 1100-కి 130-0-0 150-0-0: రెండోరకం కొరడాచేరి 95-0-0: 105-0-0: ఆముదము (మిల్ డెలివరి) ఎక్సుపెల్లరు పర్ ఇంగ్లీషు కాండి 500 పౌనులుగలది 195-0-0 చక్కెర: కాన్పూరు 51-0-1. 51-10-4.

లండన్ వెండి మార్కెటు

లండన్, సెప్టెంబరు 5:

వెండి వ్యాపారం మందంగా నుండూ అతి స్వల్ప వ్యాపారం జరిగెను.

	నిన్నటి ధర	నేటి ధర
హాజరు	25¼	25¼
వాయిదా	25¼	25¼

బంగారు

మన్నికమైన బంగారుకడ్డీలు ఔన్సు 1-కి హాజరు పౌ. 8-12-3 పౌ 8-12-3

లండన్ వేరుశెనగ మార్కెటు

లండన్, సెప్టెంబరు 5

వేరుసెనగలు కారొమాండల్ పప్పు — ఇండియా తూర్పుకోస్తా నరుకు టన్ను 1 కి నామకం

నిన్నటిధర	నేటి ధర
పౌ. 35-0-0	పౌ. 35-0-0

డిటో పశ్చిమకోస్తా నరుకు టన్ను 1 కి నామకం పౌ. 35-0-0 పౌ 35-0-0

న్యూయార్కు దూదిమార్కెటు

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 5:

న్యూయార్కు దూది: అక్టోబరు 22.73/22.73 డిసెంబరు 22.75 / 22.75 జనవరి 22.69 / 22 69 మార్చి 22.62¾/ 22.63 మే 22.55/ 22.55 జూలై 22.16/22.16 అక్టోబరు 21.17/ 21.17 డిసెంబరు 21.15 / 21.17.

జనవరి	— —
మిడ్లింగ్ హాజరు	23.17
అక్టోబరు (గరిష్ఠధర)	22.74
(కనిష్ఠధర)	22.65

అక్టోబరు వాయిదా ధరలు

నేటి ప్రారంభం వెల	22.70
నిన్న ..	22.59
నేటి ముగింపు వెల	22.73
నిన్న ..	22 67

Edited, Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, No. 7, Thambu Chetty Street, G. T. Madras.